
LIBRARY
NOV
16
1977
UNIVERSITY
OF TORONTO

وفدا کاریسنی ، اك بارز بر شکلده ، عادتا متبلر بر حالده تثبیت ایتمش اولیور . پیه‌س بوراده ماضی ایله حالك مزجندن متولد بر هیجان عظیم ایچنده ختام بولیور .

جلال اسعد بك ، بو قدر علوی بر خصیصه‌یی تثبیت ایتدیکندن دولایی جداً شایان تبریکدر. بالخاصه پیه‌سك بوتون روحنی تمثیل ایچون ، ده‌قورلری تنظیم خصوصنده اختیار ایتدیکی فدا کارلق و تورك روحنی آثار صناعیه‌ده تجلی ایتدیرمك صورتنده کوستردیکی یکیلك صحنه‌لرمزده شمدی‌یه‌قدر ایلك دفعه اوله‌رق قید ایدیله‌جك اك بویوك بر موفقیتدر . بز ، صوك سوزمز اوله‌رق محترم مؤلفه بر تحفهٔ تقدیر کوندرمکی وظیفه‌دن بیلیورز.

اوله‌رق طانمش و بو تلقی‌یه لیاقت محقه احرازایله‌مشدر. توران جریانك سلامت تعالیسنی تأمین مقصدیله یازدیغی و بویوك فدا کارلقلرله وضع صحنه ایتدیردیکی صوك «بویوك یارین» پیه‌سی، تماشامزده‌کی تورکلك جریانی طلوعنك ایلك ایشیغنی تشکیل ایلر. «بویوك یارین» پیه‌سی تورکلك قبل‌الاسلام حیاتنه‌عائد ایلك تماشادر. بوراده بویوك برتورکك عرفهٔ اعتلاسنده بولنیورز. تیموچین، جنکیزخان اوله‌جق! فقط بونك ایچون بویوك بر فدا کارلق، قهرمان بر وجودك، قبیله بایراقدارینك افولی لازم! چونکه (تیموچین) ك والده‌سی (اولون اکه) بایراقدار (طورغان بای) ی سویور. فقط بوتون قبیله‌نك، تیموچینك، حتی بایراقدارك بیله اك بویوك آرزوسی، (اولون اکه) نك باشقه بریله ازدواجنده‌در. آرزو اولنان بو ازدواج اولورسه، برچوق بکلر تیموچینه‌صادق قاله‌رق ترك دیارا یتمیه‌جکلر وبوصورتله (تیموچین)ده (جنکیز خان) اوله‌جق. نهایت اویله بر زمان کلیورکه، (اولون اکه)، (طورغان‌بای)ك اصراریله قبول ایتدیکی بو یکی ازدواجدن صرف نظر ایدیور. ایشته بودقیقه قبیله‌نك اك بحرانلی بر دقیقه‌سیدر. بو بویوك فلاکتی برطرف ایتمك، (تیموچین) ی (جنکیزخان) یاپمق، خاقان یاپمق ایچون (طورغان بای) فدای نفس ایدیور.

بو اعتبارایله جلال‌اسعدبك، تورکلك اك بلند برخصیصه‌سنی، ملی بر مفکوره‌یه اریشمك خصوصنده‌کی خصیصهٔ محویت

بویوك یادین

طابع طرفندن علاوه اولنمشدر

۳۱ كانون اول ۱۹۱٤ تاریخلی اغا اوغلی احمد بكك ترجمان حقیقت غزته‌سنده‌كی مقاله‌نك صورتی

حقیقی عرفهٔ انقلاب مواجهه‌سنده‌یز. توران جریان وعقیده‌سنك تورك كنجلكنده، كوندن كونه متزاید برشوق ایله مظهر اولدیغی بویوك حسن قبول، یوزلرمزی یكی بر دور تاریخی‌یه دوغرو چویریور. بو دور جدید تاریخنك موفقیتلرله تتوجی، هم بوتون توركلكی قورتاره‌جق، همده عقیدهٔ تورانه امثالسز بر استقبالك مسرتلرله، امیدلرله مالی قپولرینی آچه‌جقدر.

توران جریانی مملكتمزده یكی باشلایور. هنوز بوتون قوای نماسنی اكتساب ایتمش دكلدر. فقط زمین انكشافی اویله خارقه‌نما اللرك موفقیتكارانه مساعیسیله طرح ایدلمشدر كه پك یاقینده، عظیم بر انقلابه، مطنطن بر تجدد تاریخی‌یه تجلیكاه اوله‌جغی محققدر.

بو بویوك جریانك انكشافنی تأمینه چالیشانلر آره‌سنده‌كی بویوك، یورولمق بیلمز سیمالردن بریده جلال اسعد بكدر. جلال اسعد بك مملكتمزده حقیقی بر مبدع، حقیقی بر صنعتكار

تماشانك صحنه‌لری‌ده ایی بر مهارتله ترتیب ایدلمش ، سیما والبسه‌لرك مناسبتنه‌ده ممکن اولدیغی قدر اعتنا اولنمشدر. اکر یتشمش تغنی صنعتکارانمز اولسه‌یدی بو تماشایه فوق‌العاده بر اوپراوجوده کتیره‌بیلیردی. مع‌مافیه‌موجودفاجعه‌صنعتکارلریله‌ده تقدیر ایدیله‌جك درجه‌ده مهارتله اوینامق قابل اوله‌بیلیور. اساساً (بویوك یارین) ی عادی بر اویون مراقیله تماشا ایتمك خطادر. بونی بویوك یارینمز ایچون حاضرلانمش بر ملی درس کبی کورملی وبو نقطه‌دن استفاده ایتملی‌یز.

امید ایده‌رزکه (بویوك یارین) کونلرجه ، هفته‌لرجه ، حتی آیلرجه‌بکله‌دیکمز (بویوك یارین) یارینك‌بتون‌بویوکلکلری کورولدکدن صکره‌ده تماشایه قونوله‌جق بر اثردر.

قدر بیلن تورکلر بونی تقدیرده بویوکلك کوسترمکی‌ده بیله‌جکلر وبونی‌سیرایدرکن‌هپ(بویوك‌یارین)ی‌دوشونه‌جکلردر.

آه بو يارين . . . شمدى الك صميمى بر هيجان ايچنده ، بتون معالياتى روحمزك درينلكلرنده حس ايده رك بكله ديكمز بوبويوك يارين پك ياقيندر . بونده شبهه ايتمك ، بونى بكله مه مك توركك مليتنه ياقيشميه جق بر قابليتسزلك ، بر غايغوسزلق ، بر هيچلكدر. بويوك يارين ايچون هنوز بوكوندن بوبويوك طويغولرى اولميانلر وارسه بونلرك حق حياتى بيله انكار و رده حقمز واردر . توركلك بوكونكى دوكولن قهرمانلرينك قانلرينى ، بوكونكى روحمزه كومولن شهيد اولادلرينى آنجق يارين ايچون ، آنجق بوبويوك يارين ايچون فدا ايديور . بوفداكارلغك الك بويوك مكافاتى يارينكى بويوك كونك ، بويوك انقلاباتى اولاجقدر .

شمدى وطنى سوه ن هر توركك ايشته قيزيل الماسى !..

محترم جلال اسعد بك تماشاسنه بو كوزل اسمى ويرمكله ملتك ايشته بو بويوك مفكوره سنه واسع بر صحنه حاضرلامش اولويور . (بويوك يارين) آنجق بو اعتبار ايله بزم كوكلمزى ، فكرمزى ، روحمزى يوكسلته جك بر تماشادر. بونده ، توركلرك ايلك تشكيلات قوميته سى ، ايلك تمل طاشنك آتلديغى كونلرك خاطره سى تصوير اولنمشدر. ممكن اولديغى قدر سوزلرك ساده لكنه رعايت ايدلمش ، فقط تماشاده هنر ايفا ايدنلره تاريخى تورك اسملرى بولمقده ، امثالسز بر موفقيت ابراز اولنمشدر. بو اسملرى بوندن صكره طوغاجق تورك چوجوقلرينه نه قدر قولايلقله بولوب ويره بيله جكز .

یارینه بو کوندن حاضرلانمق لازم! بزم ایچون بو بیوك یارین ؛ فتح اولنمش یرلردن ضبط ایدلمش قلعه‌لردن و احراز ایدلمش مظفریتلردن زیاده بونلرك طبیعی نتیجه‌سی اوله‌رق وجوده کله‌جك اجتماعی انقلابلری ... تورکلره و تورکلکه یکی حیات ویره‌جك ملی تشکیلاتی حاضرلامسی اعتباریله مقدس ، علوی ومهمدر. یدی سنه‌دن بری کچن سیاسی انقلابلرك، قانلی محاربه‌لرك آجی و طاتلی کونلرك ، بتون بر فوق‌العاده‌لکی احتوا ایدن تاریخی بر دوره‌نك محصله‌سی، غایه‌سی آنجق ملی مفکوره‌در . بو بزم ایچون آنا دیلمزله بر قیزیل الما ، بو کونکی ادبیات لسانمزله نخبهٔ امل ، اقصای تمنیاتدر .

بزجه بو کونك ، نه‌قدر خارقه‌لرله طولو ، نه‌قدر تهلکه‌لر وامیدلرله مشبوع بولونورسه بولونسون ـ حتی آچیق سویله‌ملی ـ نه‌اولورسه اولسون بر بویوك یارینی واردرکه بو انجق ملی طویغولرمزك ملی یاشایشمزك، ملی ایسته‌کلرمزك، ملی موجودیتمزك، خلاصه بتون معناسیله تورکلکمزك باشلانغجنی تشکیل ایده‌جکدر. بو کونك بویوك یارینی تورکلکی . . . عصرلرجه بویوکلکلر کوسترمش ، بر تاریخ فتوحات وجوده کتیرمش ، بر مدنیت خلق ایتمش، بر ملیت تولید ایله‌مش اولان تورکلکی یاشاته‌جق، تورکلکی یوکسلته‌جك، تورکلکه تازه قان ، تازه حیات ، تازه جان، تازه امل ویره‌جك ، تورکه تورکلکنی و ملیتنك شرف و شاننی و انکشاف و بقاسنی بیلدیره‌جك و اوکره‌ته‌جکدر .

مؤلفك روحنی، املنی، مفکورەسنی پك اولدن بری، غایت ایی بیلیرز . جلال اسعد بك استبدادك بتون یوقلقلری ایچنده « اقدام » ه فن معماری‌یه ، خصوصیله تورك معماریسنه دائر مقالات یازاردی . (وطن) کلمەسی کبی (تورك) و (تورکلك) کلمەلرندن‌ده قوشقولانان استبداد ادارەسی کونك برنده بونلرك نشرینی منع ایدیویرمشدی .

جلال اسعد بکك انقلابی متعاقب نشر ایتدیکی تاریخی اثرلرك اهمیتی برطرف ، بونلرده تورکلرك آثار مدنیه‌یی ظن ایدلدیکی کبی تخریبه دکل بلکه قیمت شناسلق کوسترەرك محافظه‌یه چالیشمش اولدقلرینی اثبات ایدن دلیللر ، وثیقەلر اوروپالیلر نظرنده تورکلکه بویوك بر شرف قازاندیرمش ، تورکلکك روحنی اوروپا ارباب عرفانه طانیتدیرمغه پك ایی وسیله اولمشدر . صکره اونك تورك عاداتنی ، تورك تاریخنی یاشاتدیرەجق نەایی همتلری وار .

پك ایی طانیدیغمز مؤلفی، بیلمەینلره بوقدرجق طانیتدیردقدن صکره بوصوك اثری، (بویوك یارین) ی ایچون‌ده دیبه‌بیلیرز که شوکچیردیکمز مهم‌وفوق‌العادەزمانك پك‌مهم برحادثهٔانقلابیەسی کبی تلقی‌یەشایاندر. بوکون تورکیا،شمدی‌یه قدر، بلکەتاریخنده کورولمەمش‌مرتبەده اهمیتلی بر محاربەایله مشغولدر. حدودلرده قهرمان مدافعلری خارقەلر کوسترمکه چالیشیور . بوکونکی حرب نیچون؟... هرحالده یارین ایچون دکلمی؟ اوحالده بوبیوك

بويوك يارين

۲۹ كانوناول ۱۹۱٤ تاريخلى اقدام غزتەسندەكى مقالەنك صورتى

بويوك يارين؛ توركلكى يوكسەلتمكە، توركلكك اصل واصيل روحنى ياشاتمغە چاليشانلر ايچندە دائما نە ياپديغنى بيلمش و الك قوى، الك متين دليللرە استناد ايتمك ايچون درين تدقيق وتتبعلر اجراسندن اوشنمەمش اولان جلال اسعد بكك، بوكون وبو آقشام ويريلەجك تماشاسنك اسميدر.

بويوك يارين؛ زمين وزمانە كورە غايت ايى بولنمش، ايى دوشونلمش بر اسمدر. بوكون هپمز هپ (بويوك يارين) لە مشغول بولنيور، هپ بونى دوشونيورز. جلال اسعد بكك اثرى بزە بوكون ويارينى تصوير ايتميور، بالعكس پك اوزاق بر زماندن توركلرك ايلك اساسلى تشكيلاتنە عائد تاريخى بر منقبەدن باحثدر. فقط عين زماندەدە توركلك نقطۀ نظرندن بوكون ويارين ايلە نەقدر مناسبتى وار.

جلال اسعد بك، مملكتمزدە پك نادراً كورولن وبراوروپالى مؤلف ادرا كنە بكزەين بر نزاكتلە اثرينك صوك تجربەسنە غزتە محررلرينى، تماشا مؤلفلرينى وادبامزدن بعضلرينى مطبوع برر تذكرە ايلە دعوت ايتمشدى. بوميانده بزده بو تجربەلردە بولنمق فرصت وبختيارلغنە نائل اولمشدق.

نفاقك نچه‌سی آلتنده ایکله‌یور . اونلری قورتار . اونلره جان
ویر . أی طاغلر آچیل ، بو طوفانه کچید ویر .

صای‌نور

طورغان !

طورغان

بنده أولیورم . فقط باق صای‌نور بایراغم یوربیور . آل
قانلره بویانمش قفقاسلره ایلرلیور . بوتون تورکلر دیریلیور .

(یرندن شدتلی قالقه‌رق)

ایشته بویوك یارین ، صاوولك .... بایراق کلیور .

(دوشر)

پرده اینر .

صوك

نه ایچون چابوق أولمه‌یورم . تا کریم بکا یاردیم ایت ....
آه اولوم نه ایچون بوقدر نازلانیورسك .

صای‌نور

طورغان جکرلرم یانیور .

(طورغان صای‌نوره یاقلاشه‌رق)

طورغان

صای‌نور ، صای‌نور ، کوزلرینی آچ . ایشته باق کونش طوغیور ، قرا کلقلر اویانیور ، آتلر کیشنه‌یور ، طاوولر اوریلیور ، آتلیلر قوشیور ، مزارلقلر پاریلدایور ، بوزقیرلرده قپچاق دشتلرندن ، چین چته‌لرندن ، تبت اووالرندن کلن آوولره باق . باشغیرلر ، باقوتلر ، قیرغیزلر ، قازاقلر باق نصل یتاغندن قورتولمش سیللر کبی آقین آقین کلیور . تیموچینك اطرافنده طوپلانیورلر . ایشته کوك و قیزیل بایراقلر آلتایلری کچیور . هندك ، چینك ، مصرك ، ایرانك هر یرنده باق جنکیزك طوغلری طالغه‌لانیور ، سرایلر یانیور ، ظالملرك باشـلرندن قورغانلر یاپیلیور ، باق زندانلر ییقیلیور ، اوخ یوز بیکلرجه مظلوم قورتولیور . أی بیوك عرقم ! أی ملتم یورو . طوغـکلا قارا کلقلری بوغ ، جهانه نور ویر . بوکون سنك دیلکی قونوشان سنك ایمانکی طاشیان هرشیئی ، سکا بکـزه‌ین بیکلرجه یوزبیك تورك جهلك

سنده كل طوغان ..... باپراغـكله براىر كل . اولسون أ كه‌نك قدرتی يشميان او يرلرده آرتق بزی كيمسه بولاماز . اوراده او يشيل يورد ايچنده اويويه‌لم . بزه او .... قوشلر .... نی سويله‌سون طورغان ... بنی .... يالـكز .... براقمه .

(صای‌نور فنالاشه‌رق دوشر)

طورغان

(قوللری ايچنه آله‌رق صاريلمقدنصوكره)

صای‌نور . صای‌نور . بدبخت قيز..... سنك روحكده‌كی حيات اوقدر بيوك كه وجودك اوكا طار كليور . آغلا أی دنيا بر ملكك ا كسيلدی . كوزل چوجوق نه اولدك ؟ كيجه‌لرك روزكاری كبی صوغودك . يا بن ؟ دها ياشيورم . بن أولومدن قورقان انسانلر كبی كندمی بوصارغيلرله دنيايه باغلامق ايسته‌يورم . خير ، خير .

(صارغيلرينی سوكوب آته‌رق)

يوز بيكلرجه توركلرك سـعاتی بنم اولومی بكليور . بن دها أولمه‌يورم .

(آجی طويه‌رق)

کوکسم آغرییور.

(صای نور، برمدت آغلادقدنصوکره بردنبره‌طورور. طورغان کوزلرینی قاپار) (صای نور بردنبره زهری آله‌رق ایچر) (چناغی یره آتار) (کوزلرینی آچه‌رق)

صای نور نه یاپدك ؟

صای نور

نه‌می یاپدم ؟..... هیچ .... طوپراقلر ایچنده أریمك ، چیچکلرده یاشامق ، روزکارلره قاریشمق نهایتسز کوکلر ایچنده رؤیالرك کلدیکی یرلره قدر اوچمق. سندن اوکجه ... کیتمك... اوراده یوردمزی حاضرلامق ایسته‌دم. اورالری نه‌قدر کوزل.

طورغان

(قالقه‌رق صای نورك یاننه قدر کیدوب قوللری آره‌سنه آله‌رق)

صای نور ، صای نور !

صای نور

یشیل هپ یشیل ، نه کوزل قوشلر ، نه قرمزی کلنجکلر باق هپ بزی بکلیورلر . اوراده سیسلرك ، بلوطلرك آرقه‌سنده تا کرینك کولکه‌سنده .... باق ملکلر یوردمزی قورویورلر.

کوتورورم. یاراك ایی اولونجه‌یه قدر ایللك راستلادیغمز بر اوبه‌ده قالیرز . اورادنده طوغری بزم آوولە کیده‌رز . اوراده آه اوراده نه کوزل یاشاردق بیلسه‌ك . بنی چایده کوردیکك بهار صباحی خاطر کده‌میدر ؟ ایشته طورغان بزم ایللرك هر صباحی اویله بر بهاردر. اوراده یوردلر، بر برینی سوه‌ن چفتلرله، کولن اوینایان چوجقلرله طولیدر. بزمده بر یوردمز، بزمده بر اوجاغمز بلکه بزمده برکون اونلر کبی کولن ، اوینایان چوجقلرمز اولور . طورغان ، کله‌جکسك، بنمله کله‌جکسك دکلمی ؟

طورغان

چوجوق کبی سویلیورسك صای‌نور . بر طوغجی جاننی تا کریسنه ویرمه‌دن بایراغنی ترك ایده‌میه‌جکنی، سنی آلمامغه ویردیکی آندن کری دونه‌میه‌جکنی دوشونمیورمیسك . بنم بورادن کیتمه‌مله اکه بندن امیدینی کسرمی ظنّ ایدییورسك؟ صای‌نور آوولك سلامتی آنجق بنم اولومه‌دەدر . بن اولملی‌یم .

صای‌نور

طورغان بنی قارا کلقلر ایچنده براقیورسك . طورغان طورغان .

طورغان

(کوکسنی طوته‌رق)

خیر سنك كوزلرك سونمیه جك. طورغانم بو قادار دوشونجه لری باشكدن آت . قاچالم . قاچالم طورغان بو زهرلی یوردلردن ، بو یوبولی اورمانلردن قاچالم. یولده بزلری ایسترسه، آرسلانلر پارچالاسون، قوردلر ییسون، فقط بورالرده، بو قورقونج یرلرده طورمیه لم .

(طورغان صای نوره محزون باقار)

نه ایچون بر شی سویلمیورسك طورغان ؟ نه ایچون كندیكی قورتارمق ایستمیورسك . . . . بنی بر پارچه جق اولسون سومیورمیسك ؟

طورغان

(صای نور قوللری آره سنه آله رق)

« كوزه ل چوجوق » طورغان دنیاده سندن بشقه كیمسه یی سومه دی . اوكا آتدن ، قیلنجدن ، بایراقدن بشقه سویله جك بر شی دها اولدیغنی سن اوكره تدك . او شیمدی یه قدر سنك عشقكله یاشادی . سنك عشقكله تیتره دی . شیمدنصو كره ده بشقه بر عشق طویمیه جق .

صای نور

اویله ایسه قالق طورغان. بن سنی آتمك تركه سنده اینجیتمه دن

تاكريم ! بای صونغار !

(زهره باقه‌رق)

زهر !

طورغان

(كولومسيه‌رك)

بكا ياردیم ایتمك ایسته‌ین بر دوست .

صای نور

كینلی دیشلرندن زهر دوكن بر ییلان .

(بای‌صونغاره طوغری)

سنده بایراغی قورتارمق ایستیورسك دكلمی بای‌صونغار ؟ حقك وار مراق ایتمه . چوچایك رؤیاسی چیقه‌جق . طورغان أوله‌جك. أ كه، میلنیك ایله أولنه‌جك، تیموچین خاقان اوله‌جقدر.

صای نور

طورغان بكا آجیمیورمیسك ؟ بنم سندن بشقه كیمم وار. طورغانم، آه طورغانم، بنم بردانه‌جك طورغانم سن أولمیه‌جكسك.

بر طارخاندی. امیم، سنی بندن چوق سوه‌جکدر. اوراده... ایشته اوراده، بوقانلی ایللردن اوزاقده... یشیل چاییرلر، آقار صولر، کونشلی چیچکلر، چیچکلی اووالرده سرسری کلبکلر کبی بر برمزك آرقه‌سندن قوشه‌رق، اوینایه‌رق یاشاردق. اوراده‌کی قوشلر بشقه درلو اوتر، قوزیلر بشقه درلو مه‌لر. اوراده‌کی آنام بلکه حالا بنی بکلر. اوراده، اوت اوراده سنکله بر یورد ایچنده....

طورغان

صوص صای‌نور ..... صاقلان ... کلیورلر.

(بایصونغار کورونور.) (صای‌نور صاقلانیر طورغان اویور کبی یاپار)

بای‌صونغار

متردد خطوه‌لرله چادیرك یاننه قدر کلوب قپوسندن اوزانه‌رق ایچری‌یه باقدقدن صوکره خفیف بر سسله)

طورغان .....

(بای‌صونغار) یواش یواش کیرر، النده‌کی چناقدن بر زهری صو چامچاغنه بوشالدیر و یواش یواش چکیلیر کیدر.)

صای‌نور

(بولوندیغی یردن چیقه‌رق)

صای نور

طورغان! سندن صو کره صای نور یاشارمی صاندك. سن بنم ایچون أ که ایله أولمك کبی بر بختی، قوجه بر تختی فدا ایتدك. سندن صو کره بن ده بو جانی آرتق کیمك ایچون صاقلایه جق ایدم . خیر طورغان ، خیر آرسلان یوره کلی طورغان سن اولمیه جکسك . سن آرتق یاشایه جقسك دکلمی ؟

طورغان

(غریب غریب باقار باشنی قالدیروب خیر اشارتی یاپارق .)

صای نور

طورغان بکا آجی ، طورغان بنم ایچون یاشا . خیر ، خیر سن اولمیه جکسك. سن کندینك وصای نورك قاتلی اولمیه جقسك.

(طورغانك باشنی اللری ایچنه آله رق)

سن بوراده بر بویو، بر بحران ایچنده سك، بورادن قاچالم. بو اوغورسز طاغلردن اوزاقلاشه لم . بزم ایللره کیده لم ، اوراده .....

(آغلایه رق)

اوراده بلکه بابامی بولوردق . اوده سنك کبی بر بکدی .

(هر کس کیدرکن أکه و چاغان کول کیروده قالیرلر . أکه آغلارکن طورغانه طوغری باقار و آغلایه آغلایه باشنی چاغانکولك اوموزینه قویه‌رق باقه باقه چیقارلر .)

صحنه — ١٢

طورغان ، صای‌نور صکره بای‌صونغار

(صای نور سدیرك آرقه‌سنده صاقلی بولوندیغی یردن چیقه‌رق ایکی اوك اللری اوزرینه قالقوب باشنی قالدیریر و بر مدت طورغانك چهره‌سنه باقار . صوکره طورغان کوزلرینی آچه‌رق اونی کورونجه)

طورغان

(هیجانله)

صای‌نور ، سن بوراده !

صای‌نور

(بردنبره قالقوب قوشه‌رق طورغانك بوینه صاریلوب)

طورغانم ، نه ایچون بونی یاپدك ؟

طورغان

یاپراغی ، سنی ، أکه‌یی هپکزی قورتارمق ایچون . !

ایتدك . ایکیمزده ؛ ایکیمزده صوچلی یز. ایکیمزده طورغانك بو حالنه سببز .

طورغان

(یاراسنه باقانلره)

رجا ایده‌رم . أکه‌یه ، قرده‌شمه سویلیکز آغلاماسونلر. سزده آرتق بنی یالکز براقکز. سکونه احتیاجم وار. برآز دیکلنه‌یم .

قاراتای

بزده چکیله‌لم‌ده طورغان‌بای بر آز راحت ایتسون .

چوچای

(چاغان کل)

سزده آرتق‌بوراده آغلامیکز. طورغانك آجیسنی‌بسبتون آرتدیریپورسکز . أکه‌یی آل کوتور .

چوچای

هایدی أکه‌م، طورغانك راحته‌احتیاجی وار. آرتق‌یورده بویوروکده اونی یالکز براقه‌لم .

بنی عفو ایدیکز . سز بنی عفو ایدیکز أکم . اونکده ، سزکده ایپلککز ایچون ایسته‌میه‌رك ألملریکزه، آجیلریکزه بن سبب اولدم . بن آلچقلق ایتدم . چونکه.....

أکه

چونکه ؟

چاغان کول

چونکه هرشیئی کوکجویه سویلیه‌ن تاکری دکلدی، بندم. أکم بندم .

أکه

نه سویله‌یورسك ؟

چاغان کول

أوت أکم. سزی منیلیکدن قورتارمق ایچون بوندن بشقه چاره قالمادیغنی کورونجه کوکچونك یوانی بکلدم . و کچرکن اوکا هرشیئی آکلاتدم، آه قارده‌شمك بوحالنه بن سبب اولدم. کوریورسکزیا بن سبب اولدم . بنی عفو ایدیکز .

أکه

بیلمم . بیلمم چاغان کول بکا ایپلکمی یوقسه فنالقمی

صیزك وارمی ؟

جاموقا ، قاراتای وبرایکی کیشی اللرنده برچناق علاج ایله کلیرلر ﴾

چاغان کول

(کلن قاراتایی کوره‌رك)

آمان قاراتای بابا یتیش قارده‌شمی قورتار .

(جاموقا، قاراتای چوچای وعسکرلر طورغانك یاره‌سنه باقارکن
(أکه ایله چاغان کول بر آز چکیلیرلر)

أکه

آه چاغان کول حیات آرتق بنم ایچون چکیلمز بر عذاب اولدی، اگر طورغانه برشی اولورسه؛ آمان‌تا کریم، نه‌بختسز باشم‌وارمش. سنده بدبختسك. سنکده فلاکتکه بن‌سبب‌اولدم. تی عفو ایت چاغان کول . سنك بو کوز یاشلریکه سبب هپ بن‌ایم ، بن‌ایم، بتون بو آجیلره سبب اولان هپ بن‌ایم .

چاغان کول

خیر أکه‌م . قرده‌شمك فلاکتنه سبب سز دکلسکز ، بن‌ایم. اوت بن‌ایم أکه‌م. بن آرتق ایشله‌دیکم صوچك کناهنی چکیورم بن . . . . . بیچاره طورغانك یاراسنی آچان بن‌ایم .

آمان دقت ایدیکز . یالکز دکلز .

بای‌صونغار

(کندی کندینه)

دیمك او .....

(چوچایه)

شیمدی هرشیئی آکلادم .

(بای‌صونغار چیقار) (چوچای طورغانه یاقلاشیر)

طورغان

چوچای ، ایشته رؤیاك چیقدی . اوق صاپلاندی. آتشلر سونه‌جك .

چوچای

نه سویلیورسك طورغان ؟ بر شی آکلایه‌میورم .

أکه

طورغان !

چوچای

طورغان

أولمك ايستدم ؟

چاغان كل

أولمك ايستەمش .

طورغان

أوت ، أولمك ايستدم . أولمك ايچون دشمنلرك قيلنجى آلتنه صوقولدم. ايستەميەرك قيليجم اوقيليجلرى چلدى. اوقلره قارشى كوكسمى آچدم . ايستەميەرك قالقانم اطرافمده دمير بر ديوار كسيلدى. اورولمدم. نهايت سزك بكا ويرديككز خنجرله قلبمى دلمك ايستدم . صاپلايەجق يرى بولمامشم .

چاغان كول

طورغان بزه آجيمدكمى ؟

أكه

سزك ايچون و هپكزك سلامتى ايچون أولمك ايستدم .

چاغان كول

(باى سونغارى كورەرك)

چوچای

ایجه ، بوینینك یانده. هایدی چابوق کیت چاغیر.

جاموقا

شیمدی.

(چیقار) (چوچای آرقه‌سندن باقارکن)

بای‌صونغار

(تلاشله کیرر)

زواللی طورغان ، نصل اولدیده کندینی قورویامدی ؟
یاره‌سی نصل ؟

چوچای

ایجه درین.

(بایصونغار چادیره یاقلاشیر)

أکه

(طورغانك یاره‌سنی کوره‌رك)

بو خنجر یاراسی ؟ دشمن اوقادار اوزاق ایکن ؟

آغلارکن کورمسون. یاره‌سی بیوك اولسه‌یورویه‌بیلیرمی‌ایدی.
هایدی بز یورده کیده‌لم .

(اهالی‌یه)

سزده چوجقلر چکیلکز هایدی باقه‌یم .

چاغان کول

خیر جاموقا براق بن قارده‌شمی کورمك ایسترم .

(چادیره دوغرو کیده‌رك)

قارده‌شم .

(اهالی یواش یواش چکیلیر . أکه ، چاغان کول و چوچای
طورغانك باشی‌اوجنده یاره‌سنه باقارلر. جاموقا بر آز آچیقده‌طورور.
چوچای چکیله‌رك)

چوچای

(جاموقایه)

هایدی قوش‌جاموقا ، قاراتایه خبرویر، کلسون. طورغانك
یاراسنی صارسون .

جاموقا

بویوکمی ؟

أكه

(هیجانله)

طورغان !

(چادیر ایچنده‌کی صای نورده هیجان)

چوچای

اوزولمش .

أکه

طورغان ! طورغان نه اولدك ؟

طورغان

بر شی دکل ..... بر اوق ..... أولمدم .... أوله‌مدم .

(طورغانی چادیرینه طوغری کوتوررلر)

چاغان کول

قارده‌شم .... قارده‌شم .

(آغلامغه باشلار)

جاموقا

طور اورتالغی تلاشـه ویرمه . همکل باقه‌یم سنی بویله

مراق ایتمیك . شمدی یتیشورز .

(چیقار)

تیموچین

بنده کوچکونك یانـه کیدهیم. اونی یالکز براقمیه‌لم .

(أکه‌یه)

شیمدی کلیرم .

(چیقار)

صحنه ــ ١١

چوچای، جاموقا، اولون‌أکه، چاغان کول، عسکرلر صوکره‌طورغان

چاغان کول

اونه ؟

(هپسی بردن یان طرفه باقارلر)

جاموقا

طورغان ؟ !

چاغان کل

یاره‌لی !

(بر قاچ کیشی طورغانك قوللرینه کیرمش بایراغی ألنده یواش یواش کتیریرلر)

باى صونغار

يارالیلره باقیور .

أكه

طورغان نه اولدى ؟

باى صونغار

بر قاچ آتلى ايله طايجيغودلرك آرقه‌سندن كيتدى .

أكه

يابز نه طوريیورز ؟ برپوصويه دوشرلرسه .

باى صونغار

مراق ايتميك او اوزاقلاشماز . شيمدى نره‌ده ايسه كلير .

أكه

باى‌صونغار. اونى يالكز براقمايكز. سويليكز. سويليكز آتليلر آرقه‌سندن يتيشسون .

باى صونغار

(اكيله‌رك)

قاراتای

ایشته تموچینده کلیور .

(تموچین ، بای صونغر ، جاموقا وسائره آرقه‌لرنده عسکرلرله کلیر)

چوچای

(تموچینه)

کچمش اولسون .

تموچین

آلچقلر . بوراده اولدیغمزدن استفاده ایده‌رك بش اون کیشی ایله آشاغیده‌کی چادیرلردن بریی باصوب یاقمشلر . بزمکیلرده تلاشله باصقینه اوغرادق دیه قراکلقده بربرلرینه برقاچ اوق چکمشلر . ایشته بتون وقعه بوندن عبارت .

آکه

یارالانان ، اوله‌ن وارمی ؟

بای صونغار

برقاچ کیشی اوللی .

(تموچین اوزاقلره طوغری باقار)

تموچین

کوکچو نره‌ده ؟

چوچای

ایشته بای صونغار .

قاراتای

اوروشیورلر .

أكه

طورغان ، او ؟ آتشك یاننده بایراغیله اوروشـان . . . .
طورغان دكلمی ؟

چوچای

خیر أكه اوروشمیورلر . آتشی سوندیرییورلر .

(اواثناده برعسكر كیرر)

عسكر

(چوچایه)

دشـمن قاچیور . تلاش ایده‌جك برشی یوق . برقاچ
طایجیغود قارا كلقدن استفاده ایدرك یوردك برینه آتش ویرمشلر.
بزمكیلرده باصقین وار دییه یاكلشقله بربرلرینه اوق چكمشلر.
ایش آكلاشیلدی . هرشی طوردی. مراق ایده‌جك برشی یوق.

بوغورجی

(قوشوب کله‌رك)

أگه‌م قورقمایك . باصقین یاپان طایجیغودلر پك آزلق . یکرمی آتلیدن فضله دکل . عسکرلرمز بش اون دانه‌سنی حقلادی . او برلریده قاچیورلر .

أگه

اوغلوم طایجیغودلر دوزه‌نجیدر . سز همان یایلاغه آدم صالدیرك . بزه یاردمجی یوللاسونلر .

(بوغورجی چیقار)

قاراتای

(اوزاغه باقه‌رق)

سسلر اوزاقلاشیور .

جوچای

أوت قاچیورلر .

أگه

او آتش نه ؟

قاراتای

برچادیر یانیور .

صوصقان

كتيره‌يم .

طورغان

خير أكه‌م ايسته‌مز غائب ايده‌جك وقت يوق . بن كنديمي قوللارم .

(أكه آلمق ايچون چادیره طوغری كیتمك ایستر)

صوصقان

(اوكنه كچه‌رك)

بن كتيره‌يم . قورقمايك أكه‌م طورغان بابه قيلنج طوقونمز .

(طورغان چيقـار ، داووللر دوام ايدر . عسكرلر كلوب كچر بيوك بر تلاش وحركت) .

چوچاى

خائن حريفلر . تام بو كيجه‌يى قوللامشلر . آرتق طايجيغودلرك وجوديني دنيادن قالديرمدقجه بزه راحت يوق .

أكه

(صوصقانه)

چابق بنم سلاحلريمي كتير !

(اورته‌لق قاریشیر)

کوکچو

(اولدیغی یردن یوکسک سسله)

نه .... ك .... اوغللر تلاشه‌لزوم یوق . بویله بر کیجه‌ده باصقین یاپه‌جق قدر آلچق بر دشمندن قورقولمز .

(یرندن اینه‌رك)

سلاحلریکزه طاورانك تاکرینك اوغوری بزمله‌در . آرقه‌مدن کلك .

اهالی

یشاسون کوکچو ، یاتسون طایچیغودلر .

(چیقارلر)

کبرسون دشمنلر .

تیموچین

(بای‌صونغاره)

چابوق قارا اوللری طوپلا . اوبه‌یی قوشاتسونلر .

أکه

طورغان زره‌کی کی .

آقشامدر . بوآقشام بتون جنلر ، پریلر باغلیدر .. بوآقشام هوا، قارا ، صو ، دمیر، آتش هپسیده قارده‌شدر . بوآقشام هرانسانك یاننده ایکی ملك اونك دیله‌دیکلرینی تاکری یه‌اولاشدیریر. یرلری ، کوکلری یارادان تاکری کیمسه‌یه کوروتمز . فقط اوهرشیئی کورور . هرکسك صوچنه کوره اوکا قوطلق ویریر . بوآتش اوتاکرینك انسانلره ارمغانیدر . بوز قورت قایالری بوآتشله اریتدی اوقایالردن دمیرچیقاردی. اودمیردنده ایشته شوقلنجی یاپدی . بوقیلنج اولمسه تورکلر کونش‌سونتجه‌یه قدر اسیرایدیلر. بوقیلنج اولمسه انسانلر بربرینی ییه‌جکلردی .

(داوللر چالمغه باشلار . بام ، بام ، بام ، کورولتیلر)

بوقیلنج .... ایچردن داووللر چالینیر ، کورولتیلراولور.

چوچای

او کورولتی نه ؟

بای صونغار

باصقینمی وار ؟

عسکرلردن بری قوشه‌رق کلور

طایجیغودلر اوبه‌یی باصدیلر . یتیشك آقام .

صوصقان

يمكلری بکنديکزمی طورغان‌بای . نصل ؟ تا کری‌دیلرسه سزك دو کونك یمکلرینیده بن حاضرلایه‌جغم. چادیردن برشیمی لازم ؟ بن کتیره‌یم .

طورغان

بایراغی .

(صوصقان همان قوشار وألیله)

صای‌نوره

(صوص اشارتی یاپه‌رق بایراغی قاپار کتیرر طورغانه ویریرکن)

وار اولسون کوك بایراق .

(طورغان بایراق ألنده اوجاق یاننه کیدوب طورور. کوکچو اورته‌ده تیموچین برطرفده. مینلینك، اوبرطرفنده جوچای ، بای صونغار ، جاموقا ، قاراتای، وسائرلری طوغلرو مشعله‌لرله صبرالأنورلر کوکچو آغیرآغیر اوجاغك باشنه چیقارو آرقه‌سندن بریسنك یصدق اوستنده طوتدیغی قلنجی آله‌رق قالدیریر)

کوکچو

اوغللر . بو آقشام تورکلرك ارکنه‌قوندن قورتولدقلری

چوق یالواردیلر . بنده کوچی قالدیردم . بورایه‌قدر کلدم . بردها اون ییل کیم صاغ قالور کیم أولور .

صوصقان

اویله ایسه سکا کوزه‌ل بریر ویره‌لم . شویله کل بوطرفه . هاه ایشته شوسدك اوستنه . چوجقلرده هایدی باقه‌یم . ها کوردکمی ؟ تام اوجاغڭ قارشوسی .

(یواش یواش غلبه‌لك آرتغه باشلار صوصقان برآرالق چادیرك یاننه کلوب صای‌نوره)

برشی ایستیورمیسك ؟

صای‌نور

خیر .

صوصقان

آمان کندیکی قورو . . . .

(طورغان کیرر)

صحنه — ۸

طورغان ، صوصقان ، صای نور وسائرلری

(طورغان چادیره طوغری یورورکن صوصقان اوکنه کچه‌رك)

(۱)

بوطوغلر تیموچینك طوغلریمی ؟

عسكر

بودرت قویروقلی قاراطوغ بورجیكه‌نلرك، بوبش قویروقلی آق طوغده « ایل » ك .

عسكرلردن بری

ایشته بر آوول دها كلیور .

بریسی

قوجومباتلر .

صوصقان

كلك بافالم چوجقلر . اوغورلر كتیردیكز .

(قادین چولوق چوجوق بربربر كیرر. ایچلرندن بریسنی طانیه‌رق)

وای جاقصوغل . نره‌دن چیقدك ؟

جاقصوغل

نه‌یاپه‌لم اوغل . بزم قادینله یاورولر دعاده بولونمق ایچون

صوصقان

شیمدی یمك بیتنجه .

عسکرلردن بری

سز نره‌دن کلیورسکز ؟

(۱)

تاصاپین طایدن .

صوصقان

دها دمیر دعاسنی کورمدیکزمی ؟

(۱)

خیر .

صوصقان

طالعکز وار . بو کونکی بایرام هیچ برینه بکزه‌مز .

(۲)

بن اون ییل أول ینه بوراده مینلینکك بر دعاسنده بولونمشدم .

عسکرلردن بری

اووقتده اوجاغی بن حاضرلامشدم .

دیکری

اونلرده ایشته .

صوصقان

قامو ؟ چاقماق ؟

بریسی

(قوشاغندن چیقاره‌رق)

ایشته اونلرده حاضر .

صوصقان

کتیر باقالم . آتشی یاقالم .

(آتشی یاقمقله مشغول ایکن
کوجبه‌لربرر‌ایکیشر کیررلر)

کوچبه‌لردن بری

آقشام اوغور آقالر .

صوصقان

آقشام اوغور اوغوللر .

(۱)

دها کوکچو کلمدیمی ؟ دعا نه‌وقت اوله‌جق ؟

صبر ایتملی . دها برقاچ سنه صبر ایتملی . اوزمانه قدردهبسبتون اختیارلایهجغم . یا آرتق نی سومزسه ... دنیایه کلهملی والسلام ویاخود انسان قاریسی ایله برابر کلملی ... اولملك ایستیورم اما اولومدنده قورقیورم .

صای نور

زواللی صوصقان .

(اوا‌ثناده اللرنده مشعله ایله برایکی کیشی کلیر)

صوصقان

آمان کلیورلر .

(صوصقان چکیلیر)

بریسی

ایشته صوصقان چراغلری کتیردك . نرهیه قونیلهجق .

صوصقان

طوغلرك یاننه . چیرالو ؟

صاى نور

مراق ايتمه صوصقان .

(صاى نور دليكدن باقار)

آه نه‌أيى كوره‌جكم .

صوصقان

ييمك ييدكمى ؟

صاى نور

خير .

صوصقان

سكا برآز ييه‌جك كتيره‌يم .

صاى نور

ايسته‌مم صوصقان . برشى ييه‌جك حالم يوق . يوره‌كم تتره‌يور .

صوصقان

زواللى صاى نور . آه بنده سنك كبى‌يم . بنده كمشينى دوشونمكدن خسته اولدم . اونى ايسته‌مكدن قورقيورم . اوسندن دها كوچك . صكره أكه اونيده سنك كبى قاپايه‌جق . نه‌چاره ،

طوتەجق. هایدی باقەیم شیمدی سن شوچادیرك ایچنەصاقلان.
طورغانك چادیری .

صای نور

طورغانك می ؟

صوصقان

أوت اونك ... اورایه بشقه کیمسه کلمز . فقط کندیکی
قورو . سنی کورمسونلر .

صای نور

آه بنم أیی یورەکلی صوصقانم . البت بر کونده بنم سکا
براییلکم طوقونور .

صوصقان

(چاتیسنی چیقارەرق)

طور سکا چاقله چادیرك کنارینه بردلیك آچەیم .

(آچار)

ناه ایشته بودلیکدن هرشیئی سیر ایدرسك . کیمسه سنی
کورمز . صاقین کندیکی کوسترمه نەمی ؟

(اورته‌ده‌کی اوجاغی کوستره‌رك)

ایشته دمیر دعاسی بوراده اوله‌جق . بوز قورتك دمیری بو اوجاقده قیزدیریله‌جق . هر کسده قیلنجنه دمیردن اوغور آله‌جق .

صای نور

أی دو کون ؟

صوصقان

دو کونده دعادن صوکره اوله‌جق .

صای نور

اودجکین نه‌وقت آته بیندیریله‌جك ؟

صوصقان

یارین .

صای نور

آه . بنم سوکیلی صوصقانم . اوچ آیلق حسرتدن صوکره طورغانی کوره‌جکم دکلمی ؟

صوصقان

اویله‌یا . اوده شیمدی بورایه کله‌جك . دعاده بایراغی او

اولون أكه

صوص ؛ چاغان كول. دو كون ايچون طوپلانان بوقدر خلقه شمدى نه ديه جكلر .

چاغان كول

اونيده چوچاى دوشونسون. هايدى أكه جكم كوزلريكـزى سيلكز، شيمدى هر كس بورايه كله جك . سزى بويله كورمسونلر، يورده كيره لم . سزى يمكده بكليورلر .

(چيقارلر)

صحنه ــ ۹

صوصقان ، صاى نور (صكره برقاچ كيشى)

(صوصقان صحنه يه كيروب كيمسه اولمديغنى كوزدن كچيردكدنصوكرا يان طرفه طوغرى اليله (كل، كل، كل) اشارتى ياپار وصاى نور كيرركن) .

صوصقان

صوص..... كيمسه كورمسون ، أكه خبر آليرسه اوبر دنيايه كيتديكمز كوندر .

طورغان

اوکا کیم سویلمش ؟

أکه

تاکری

چاغان کل

تاکری‌می ؟ ؟ ؟

طورغان

یا بنی ؟ بنم اسمی‌ده بیلیورمی ؟

أکه

بیلمم ..... بلکه . . . . طورغان آرتق محو اولدق .... کیت سنی بر دها بنم یانمده کورمسونلر . کیت طورغان کیت بندن اوزاقلاش . . . .

(طورغان مأیوس برحالده یواش یواش اوزاقلاشیر)

آچاغان کول

بونده اوقدر صیقیله‌جق نه وار ؟ سزده قارده‌شمله أولنیرسکز اولور بیتر .

طورغان

أولنميورمى ؟

(أكه‌يه ياقلاشه‌رق)

أكه‌م ؟ ؟

أكه

اوت . آرتق أكه اولنميه‌جك .

طورغان

نه‌سويليورسكز أكه‌م ؟ يا بكا ويرديككز سوز ؟

أكه

أولنه‌ميه‌جك . چونكه

طورغان

چونكه ؟

چاغان كول

چونكه ايسته‌ميور .

أكه

چونكه . . . . . كوكجو هرشيئى بيليور .

چاغان کول

نه اولدی أکه‌م ؟ نیچون بو قدر هیجانلیسکز ؟ آه بن دییورم‌یا سزأوله‌جك، بزی ده‌او کسوز، کیمسه‌سز براقه‌جقسکز.

اولون أکه

أوت چاغان کول، بن آرتق أوللی یم، بن آرتق یشاماملی یم.

چاغان کول

تا کری اسیر که‌سون أکه‌م . سز ایسترسه‌کز کندیکزی ده، بزی ده قورتاریرسکز . دها زماندر . دها نکاح اولمدی یا، أولنمکه راضی اولمزسکز ، ایشته او قدر .

اولون أکه

او ذاتاً اولمیه‌جق .

چاغان کول

(سوینجله)

اولمیه‌جقمی ؟ او حالده ، او حالده بزی ده کندیکزی ده قورتاردیکز . أکه‌م یاشایك أکه‌م .

(طورغان چادیرینه دوغرو کلیرکن أکه‌یی کورونجه دورور)

چاغان کول

طورغان مژده ، آرتق اکه‌مز أچیکه ایله أولنمیور .

بای صونغار

آوت ، هپسنی ایشیتدم .

جوچای

دیمك ؟

بای صونغار

أگه بر دلیقانلی‌یی سودیکنی کوکجویه اعتراف ایتدی .
دوکون اولمیه‌جق .

جوچای

دیمك صحیح‌مش ....

بای صونغار

نه فلاکت ..... او ملعون کیم ایسه وجودینی قالدیرمق
بوینمك بورجی اولسون .

(چیقارلر)

صحنه — ٨

اولون أگه ، چاغان گول (صوکره) طورغان

صحنه — ٧

جوچای ، أگه ، چاغان گول (آرقه‌ده) بای صونغار

چاغان کول

(قوشوب کله‌رك)

أگه‌یه نه اولدی ؟

جوچای

هیچ ، برآز یورولمش اوللی .

چاغان کول

أگه‌م کندیکزه کلیکز . نه کز وار ؟ بریریکزمی آغریور ،
برآز صو ایسترمیسکز ؟

(طورغانك چادیرندن برآز صو کتیره‌رك)

ایچیکز .....

(ایچرکن جوچای بای‌صونغاره راست کلیر .)
بای صونغار

(جوچایه)

قولا کت ....

جوچای

سن بوراده‌می ایدك ؟

ناموسم، ايمانم سز كدر. تا كرى يه آند ايدييورم كه بن صوچلى
بر قادين دكلم . بنى عفو ايديكز ، بنى قورتاريكز ....

(أللرينى يوزينه قاپايه‌رق فنالق كلير)

بن آرتق .... نوللى يم .

كوكجو

تا كرى سزى عفو ايتسون . آغلامايك . بونى كيمسه ،
حتى بابام بيله طويميه‌جقدر . فقط شيمدى سزه صورولديغى
وقت نكاحى رد ايده‌جكسكز .

(أكه آغلايه‌رق قاپانك اوزرينه
ياصلانير. اوصيره‌ده چوچاى كيره‌رك)

چوچاى

(أكه‌يه)

نه اوليورسكز ؟

(أكه‌يى طوتار . كوكجونك حيرتله
يوزينه باقار. كوكجو يورويه‌رك)

كوكجو

سزى تيموچينك يانده بكليورم . اوراده كوروشورز .

(چيقار . اواثناده چاغان كول كلير)

اولون أكه

آمان ياربي !

كوكجو

سويليكز ، سويليكز أكه ، بكا تاكري هرشيئى بيلديرير.
بندن بر شي كيزلنه‌مز .

اولون أكه

قوطلو كوكجو ...... بني عفو ايت .

كوكجو

ديمك قلبكزده بر عشق وار .

اولون أكه

أوت ، فقط تاكري عشقى ..... قدر ...... تميز ...

كوكجو

او دليقانلينك اسمى ؟

اولون أكه

آرتق بندن بر شي صورميكز . كوكجو بني عفو ايديكز .

اولون أكه

بيوروكز ...

كوجو

بنم كبي بر كوك آدمنك آناسى‌ده كوك قدر تميز يوركلى اولمليدر دكلمى ؟

(بو اثناده باى صونغار كيرر واوزاقدن ديكلر)

اولون أكه

(تلاشله)

نه ديمك ايسته‌ديككزى آكلايه‌ميورم .

كوجو

(ياقلاشه‌رق)

بن دون اورمان ايچندن آتمله كچركن بكا تا كريدن بر سس كلدى . بو سس .....

اولون أكه

بو سس ؟....

كوجو

بو سس بكا ديدى كه : « أكه بر ده‌ليقانلى‌يى سويور . اونى باباكه آلميه‌جقسك . »

جسارت ایده‌مز . شیمدی کیدوب اونی سزه یوللایه‌جغم . بوراده اوندن هرشیئی صورار او کره نه بیلیرسکز. کوره‌جکسکز کوکجو بو بر یالاندر ، بو افترادر .

(چیقار)

صحنه — ٦

کوکجو (یالکز) ، (صوکره أولون أکه)

(کوکجو خلیفه‌دن کلن مکتوبی اوقور. ایلرویه طوغری باقار، برآز کزینیر ، قایانك اوزرینه اوطورور . او اثناده أکه متهیج آدیملرله کیره‌رك کوکجویه یاقلاشوب اوکنده اکیله‌رك اونی سلاملادقدنصوکره)

اولون أکه

اوغورلر کتیردیکز قوطلو کوکجو ، بنی ایسته‌مشسکز .

کوکجو

أوت أکه ، آرتق بو کوندن صوکره سز بنم آنام اوله‌جقسکز . فقط اوندن اول سزدن بر شی صورمق ایسترم .

کوکچو

أوت . بنده بلك ایناعق ایسته‌مدم . یمین ایتدی .

چوچای

کیم‌مش ، او دلیقانلی کیم‌مش . اسمنی سویلدیمی ؟

کوکچو

خیر ...... چوق زورلادم فقط سویلدی : « بیلمیورم، بن اونی کیجه أگه‌نك چادیرندن چیقارکن کوردم ، یوزینی سچه‌مدم . سز أگه‌یه صورارسه‌کز او سزدن قورقار هپسنی سویلر » دیدی .

چوچای

خیر کوکچو خیر . بو بر افترادر ، بو بر یالاندر .

کوکچو

هرحالده أگه‌یی نکاحدن اول کورمك ، اوندن هرشیئی آکلامق ایسترم .

چوچای

أوت کوکچو أوت . صورملیسکز ، آکلاملیسکز . أگه‌نك سزه ایمانی بیوکدر . سزدن هیچ بر شی صاقلامغه

صحنه ـــ ٥

چوچاى ، كوكچو

چوچاى

بنى مراقه دوشورديكز كوكچو .

كوكچو

شيمدى يولده كليركن بر قادينه تصادف ايتدم . سزك آوولدن اوله‌جق . بكا پك مهم شيلر سويلدى .

چوچاى

نه كبى ؟

كوكچو

ديدى كه : اولون أگه بر دليقانلى‌يى سوييور ، كوكلى اونده‌در. بابا كز ميلنينغك ناموسنى قورتارك. أگه ايله أولنمسون.

چوچاى

خير ، بو يالاندر ، بو افترادر . أگه كبى ناموسلى بر خاتون ... خير خير بو يالاندر .

طورغان

سبب ؟

كوچو

(چوچايه)

بونك ايچون صوكره سنكله كوروشمك ايسترم .

طورغان

(كندى كنديته)

آمان يارىبى يوقسه ....

چوچاى

طورغان باى بزم ياباتجيمز دكلدر .

طورغان

(صيقيله‌رق قارا تايى آلوب)

بز قارا تايله برابر سزى تيموچينك اوتاغنده بكلرز .

(چيقارلر)

طورغان

یا تیموچین دها نیچون مسلمان اولمیور ؟

کوکچو

اونكده زمانی کلدی.

چوچای

اوغلوم سنده بیلیرسك که بتون آوول خلقی بزه پاموق ایپلکیله باغلیدر. بو آرالق تیموچینك مسلمان اولدیغی طویولورسه اوبه‌مزدن اوغور قاچه‌جق دییه هر بری بر طرفه طاغیلیر. بز شیمدی اولا تیموچینی قوتلندیرمك ، بتون آوولری اونك اطرافنده طوپلامق ، بر طرفدنده مسلمانلرك صاییسنی چوغالتمقله اوغراشیورز . آوول بر کره قوتلنوب اونك اطرافنده صیم صیقی طوپلاندقدن صوکره اونك مسلمانلغی بر کونلك ایشدر. ایشته أگه‌مز مینیلنغ أچیکه ایله أولنیر أولنمز آوولر بزه او قدر صاغلام باغلانه‌جق که اوندن صوکره هیچ بر قورقومز قالمیه‌جقدر .

کوکچو

فقط چوچای..... اویله صانیورم که بوازدواج اوله‌میه‌جق.

چوچای

اوله‌میه‌جقمی ؟

ایشته برده مکتوبلری وار .

کوکجو

سزك طرفده مسلمانلق ایلروولیورمی؟

قارا تای

أوت . بورالردن زیاده . هله کاشغره طوغری اویغورلر بتون مسلماندر . کچدیکم یوللرده پك چوق مسلمانه راست کلدم. باشغردلر ، قازاقلر، قپچاقلر، قالاچلر آراسنده بیکلرجه صاییسز مسلمان وار .

طورغان

اویله ایسه نه طوریبورز ، دها نه بکلیورز ، نیچون دمیر بایراملری ، بو بویولرله هر کسی آلداتیورز ؟ نیچون ، نیچون لواءاسلامی آچمیورز ، بوزاواللیلره حق ایشیغنی کوسترمیورز؟ کیمدن قورقیورز ، الله بزمله برابر دکلمی ؟

چوچای

اوغلوم هر شیئك بر صیره‌سی وار . قامه ایناتمق بورا خلقنه آنادن قالمه بر کوره‌نکدر . کوره‌نکلر اویله بردنبره قیریلماز . هر شیئك بر زمانی وار .

بو یوجی صانار ، سزیده بابا کز أچیکه‌یده أولدورملك وسزه طاپان انسانلره انساندن تا کری اولمیه‌جغنی کوسترملك ایستردم .

کوکجو

صکره موغوللرله تورکلرك سنی پارچه‌لایه‌جقلرندن قورقمزمی ایدك ؟

طورغان .

خیر . بن عالمی بوبوجیلردن ، افسونجیلردن قورتارمغه آند ایتمش ایدم . بن یالکز تا کری‌یه برده رسوله اینانیوردم . اورسولك بایراغی آلتنده انسانلری طوپلامق ، قارده‌ش اوله‌رق یاشاتمق ایستردم .

کوکجو

اویله ایسه آرتق بوکا أل برلکیله چالیشه‌بیلیرز .

(قارا تایه)

خلیفه حضرتلرندن نه خبر ؟

قارا تای

سزه مخصوص سلامی وار ، دری اوستنه یازلمش برده قرآن کریم کوندردیلر .

(قوینندن بر مکتوب چیقاره‌رق)

یوزلریکزی ییقایلم. دعایه حاضر اولك. هپ بردن تاکری‌یه یالواریرز. یاورولرم اورته‌لغی آچیکز. کوکچو بر آز راحت ایتسون.

چوچای

(طورغان غایت متواضع بر وضعیتده. چوچای اطرافنه باتینیر، طورغانی کوکچویه کوسترەرك)

ای کوکچو. ای عزیز استاد. ایشته سزه بوکون قلبی، دینی بتون بر مسلمان دها. اذنکز اولورسه الکزی اوپسون.

کوکچو

طورغان بای می؟

(طورغان یانلاشه‌رق النی اوپر)

ایشته بوکا ممنون اولدم. تاکری سندنده، اوندنده راضی اولسون.

(طورغانه)

کل بقایم. نم اوزقارده‌شم بنده سنك آلنکدن اوپه‌یم. تاکری سکا نورینی احسان ایتدی. سنده آرتق انسانلردن خدمتکی اسیرکەمه.

طورغان

شیخم بنی عفو ایت. بن داها مسلمان اولمه‌دن سزی بر

بویوك-یارین — اوچنجی پرده

اولون أكه

عشقمدن قورتولمق صاى نورله أولمك ايچون بنى اوچورومله آتمق ايستيورسك اويله مى ؟

طورغان

خير أكهم ياكليورسكز. باياغمى، أكه‌مى صاى نوردنده، هر شيدنده زياده سوديكمه آند ايدرم . بن سزك أچيكه ايله أولمكزى يالكز آوولمزك سلامتى ، تيموچينك خاقانلغى ايچون ايستيورم . اويله اولمسه‌يدى ويرديككز اوبيوك سعادتى رد ايتمك، سزى آجيلر ايچنده براقمق ، بتون جانى سزك اوغورلكزده قييمغه حاضر اولان بر كوله‌كز ، بر طورغان ايچون ممكن اولورميدى؟ بكا ايناننكز أكهم، طورغان آرتق سزك حرمتكز، محبتكزدن بشقه كوكلنده بر عشق طاشيميه‌جق . ايشته دها زماندر . سويليكز ، سويليكز أكهم ؛ أچيكه طويمه‌دن اونلره يتيشه‌يم ، خبر ويره‌يم .

چاغان كول

أكه‌يى نيچون بو قدر زورليورسك ؟ آوولمز شيمدى‌يه قدر أچيكه ايله‌مى ياشادى ؟

طورغان

خير. فقط سنك بيلمديكك، سكا ، أكه‌يه سويليه‌ميه‌جكم

سبیلر وار . أچیکه یالکز بزم سعادتمز ، راحتمز ایچون دکل بو کون بربرلرینی پارچەلایان یوز بیکلرجه تورکك برلشوب بر ملت اولمسی ، راحت وزنکین یاشامسی ایچون لازم : بنم کندیسیله أولنمه‌م قابل اولمدیغنی أکه‌ده پك ایی بیلیر. اوحالده بو فداکارلغی ایتمه‌مکله نه قازانیر ؟

(أکه‌یه)

أکه‌م ایشته سزه ضوكدفعه اوله‌رق یالواریورم . تورکلر ایچون بیوك بر استقبال سزك ایکی دوداقلریکزك آراسندن چیقه‌جق بر سوزه باغلی طوریور . اکر بوکا انکل اولان طورغان ایسه او یمین ایدرکه‌رد کزدن صوکره آرتق یاشامیه‌جقدر. سویلیکز، سویلیکز أکه‌م أولنه‌جکسکز، طورغانی صاغ کورمك ایچون اولسون أولنه‌جکسکز دکلمی ؟

اولون أکه

(بردنبره قرار ویرمش بر طورله)

پکی ، فقط بر شرطله .

طورغان

ایسترسه‌کز بیك شرطله .

اولون أکه

بو آجی‌یی سنکله پایلاشمق شرطیله .

طورغان

نه کبی ؟ آکلایه‌میورم .

اولون أکه

سن‌ده صای‌نوری آرتق کورمیه‌جك واونکله أولنمیه‌جککه آند ایده‌جکسك .

طورغان
(تأثرله)

ایدرم ... پکی اویله اولسون. اوحالده راضی اولیورسکز. اونلره مژده کوتورمه‌مه اذن ویریورسکز دکلمی ؟

اولون أکه
(آغلایه‌رق)

طورغان... طورغان... آرتق کیت ! ایسته‌دیککی سویله !

(اولون أکه اللرینی یوزینه قاپار، آغلار. طورغان یواش یواش چیقارکن)

چاغان کول
(کندی کندینه)

ایواه! بتون امیدلرمز سوندی . کیدوب هرشیئی کوکچویه آکلاتمقدن بشقه چاره قالمدی .

پرده اینر

اوچنجی پرده

طاغ اتکنده بر اووا ، نهایتده بر صیرت . چام آغاجلری . اوك طرفده طورغانك چادیری ، ایچی کورینور . اوزاقلرده بشقه چادیرلر . آرقه طرف اورته‌سنه طوغری اوزرنده آتش یاقمق ایچون طاشلردن بر سد یاپیلمش. هرطرف آیین ایچون یاپراقلرله دوناتیلمش. اوجاغك ایکی طرفنه درت قارا ، بش آق طوغ دیکیلمش. طورغان چادیرك ایچنده بر مندرك اوستنه اوطورمش ، باشنی اکمش، اللرینی قاووشدورمش ، دوشونیور . طیشارده بر قاچ کشی اوجاغك اطرافنی دالرله دوناتیورلر. اوك طرفده‌ده ایکی کشی آشیق‌اوینامقله، ایکی کشیده بری اوطورمش اوبری آیاقده اونی سیر ایتمکله مشغول. صوصقان بر قوجاق دال کتیریر .

صحنه ــ ۱

طورغان ، صوصقان ، آوول خلقندن يدی كشی (دردی آشيق اويناماقله مشغول)

صوصقان

ايشته سزه بر قوجاق دال دها :

بريسی «م»

ياشا صوصقان .

ديكر بريسی «ن»

آمان صاقين تا كری طاغندن قوپارميه ايدك . صكره چارپيلورسك .

صوصقان

اوغلوم . قورقمه بورالرينی بن سندن ايی بيليرم .

(النده كی داللری يره قويه رق)

بز بوندن اون ييل اولده بوراده ينه دمير بايرامی ياپاركن بورصاق قويونلری اوتلاتديدی . اووقتدنبری بلنی دوغرولداميورم .

(بر داله سوسليه رك اوبرينه خطاباً)

ها ، شويله اورادن بكا بر ايكی دال دها وير باقه يم .

آشيق اويناياناردن بری (١)

قارت !

اوبری (٢)

قارت .

(١)

قارت .

(٢)

جوق ، بر جوق دها ، بر جوق دها ....

(٣)

(یاقلاشه‌رق)

سزده تام آشيق اويناية‌جق يری بولديكز . سزی بورايه اويون اوينامغه‌می كوندرديلر ؟ هـايدی قالقك . بزه بر آز ياردیم ايدك . آقشام اوليور . كوچو نره‌ده ايسه شمدی كلير.

صوصقان

تنبللر هايدی باقه‌يم ، يوقسه شيمدی ......

(اويناياناز قالقار كرى‌يه طوغرى قاچارلر)

(داللرى ويره‌رك)

آلك باقه‌يم ، اوجاغك اطرافنی دها سوسلمك ايستر . نه قدر دوناتسه‌ق ينه آزدر . بو بر بايرام دكل ، ايكی بايرام،

اوچ بایرام هم دمیر بایرامی ؛ هم أگه‌مز أولنیور ، هم‌ده اودجکین آته بینیور .

(م)

شورالرینیده برآز سوپوروب تمزلیکز .

(و)

(قایالر اوستندن آتلایه‌رق)

بو نه یالچین یر ، هیچ بزم طرفلره بکزه‌میور .

(صوصقانه)

کون اوغور صوصقان .

صوصقان

او ... کون اوغور ! صباحدن بری نره‌ده‌سك یاهو !

(و)

یایلاقدن شیمدی کلیورم . بالقلری بکلیوردم . بزمکیلر کولدن اوکله‌یه طوغری دوندیلر . بن‌ده همان یوله چیقدم . آنجق شیمدی کله‌بیلدم . برکت ویرسون یولده بزم شانزایه راست کلدمده یولی کوستردی . یوقسه یولی بوله‌میه‌جقدم .

صوصقان

(شانزایه)

نه ، سن نره‌ده ایدك ؟

شانزای

چوچای بنی کوکچویه یوللامشدی .

صوصقان

دیمك کوکچویی کوردك ؟

شانزای

أوت . نه دهشتلی آدام !

صوصقان

مغاره‌سنده‌می ؟

شانزای

أوت .

صوصقان

یولی نصل بولدك ؟

شانزای

صورمه ، قایالر آراسنده بر ساعت طولاشدم . نهایت اینجه بر کچی یولنه راست کلدم . بنی طوغری مغاره‌نك اوکنه کوتوردی . کوکجونك اوراده باغلی اولان آق آتی (صایین

بوغرو) بی کورونجه همان اوراسی اولدیغنی آکلادم. نه مبارك آت . بزم آتلره هیچ بکزه‌میور . بنی کورونجه کیشنه‌دی واقندیسنه خبر ویردی .

(و)

قانادلری نصل ؟ کوردکمی ؟

شانزای

خیر . قنادلری یوقدی .

صومقان

او قانادلر آیول هرکسه کورونمز . کوکه اوچدیغی وقت پیدا اولور . مغاره‌نك ایچنه کیردکمی ؟

شانزای

خیر . مغاره‌یه یاناشیر یاناشمز بنی قورقومدن بر تتره‌مه آلدی. کوکچوایچروده یرلره یاتوب قالقیور. آرا صیره‌طوپراغه قاپانیوردی . بنی کورونجه همان طیشاری‌یه چیقدی واویله بر سسله بکا « نه ایستیورسك اوغل » دیدی که نه سویلیه‌جکمی شاشیردم . دیلم طوتولدی‌قالدم. صوکره کوچ حال ایله‌باباسنك بووادە بزم‌اوبه‌ده اولدیغنی‌و کندوسنی بو آقشام یمکه‌بکله‌دکلرینی سویلدم . پکی ، سن کیت بنده کلیورم دیدی .

صحنه ــ ۲

طورغان ، صوصقان ، چوچای

چوچای

هایدی چوجقلر الكزی چابوق طوتك. كون باطیور .

(صوصقانه)

قاچ قوزی صوییورسكز ؟

صوصقان

یكرمی ایكی آقام .

چوچای

(و) ، خطاباً

بالقلری كتیردكمی ؟

(و)

كتیردم آقام . آشجی باشی‌یه ویردم . حاضرلیور .

چوچای

(صوصقانه)

قومیسلر اولدیمی ؟

صوصقان

شباپیرپیورلر آقام .. هپسی حاضر . مراق ایتمیك . بو آقشامکی طوی کبی بر طوی دها آوولمز کورمدی . نه یمکلر قوزی ، کول بالغی ، ایرمچیك ، قورود ، یغورت اعلا طای صوجوغی ، قایماق ، بول قومیس .

چوچای

یتر ، یتر صوصقان دقت ایت یارین ینه خسته اولمیه‌سك .

(طورغانه طوغری کیده‌رك)

نه یاپیورسك باقالم طورغان ، بویله اوطورمش نه دوشونیورسك ؟

طورغان

(آیاغه قالقه‌رق)

بیلمم ! ایچمده بر صیقینتی وار .. اکه کلدیمی ؟

چوچای

شیمدی کوردم . برآز خسته . بکزی صولوق وپك دوشونجه‌لی . زواللی قادین قوجه‌سنی نه‌قدر سویورمش .

طورغان

اوت چوق سویور ..

چوچای

أكه پك بيوك برألم ايچنده اوللی . هم تحف . بو صباح نمازمی قیلدقدن صوكره اويقو باصديردی . چادیرك ديره كنه طايانمش طالمشدم. رؤيامده أكه‌یی كوردم . اوبه‌نك اورته‌سنده بويوك برآتش . بوآتشك ايچنده أكه النده سنك بايراغكله دونوب طوريبوردی . آتشك يانده يره ديكيلی بر طوغ وبو طوغك صاپنه‌ده يسوقايك سنده‌كی صاواغی آصیلی ايدی. هواده بلوطلر طوپلانمش اورته‌لق قرارمشدی . يسوقايك صاواغندن كندی كنديته بر اوق فيرلادی وكوكه طوغری بر قوشار ييلديز كبی اوچه‌رق بلوطلره صاپلاندی . صوكره كوكدن برياغمور بوشاندی . آتش سوندی . اكه بايراغيله قورتولدی. او آرالق بش رنكلی بر قوش درت كوشه بر طاش اوستنه قوندی. واورادن چينغيز چينغيز دييه باغيردی ، طاش ياريلدی ايچندن خرما آغاجی قدر بيوك برمهر چيقدی. مهرك اوزرنده ايكی اژدرله بر قابلومبغه رسمی قازيلمش واطرافنه‌ده تيموچين جنكيز خاقان دييه يازيلمش ايدی . قوشك چينغيز چينغيز ديیشی حالا قولاقلرمده چينلايور .

طورغان

أوت . زواللی أكه. زواللی بايراق ايكيسيده آتشلر ايچنده

بریسی

(چوچایه)

سزی تیموچین باشبوغ ایستیور .

چوچای

کلیورم .

(طورغانه)

قوزوم اوغلوم سنده شونلره باقیویرده حاضرلغی چابوق بیتیرسونلر . کوکچو شیمدی نره‌ده ایسه کلیر .

(او اثناده قومیسلری کتیریرلر . صوصقان ایچندن بر چامچاق آله‌رق طورغانك چادیرینه طوغری کتیروب تویار)

صوصقان

طورغان بای، بوده سزك پایکز . کندی الله یاپدم .

طورغان

یاشا صوصقان .... صای توردن نه خبر ؟

صوصقان

أگه اونی یایلاقده براقق ایسته‌مدی . بورایه قدر کتیردی. چادیرده هروقتکی کبی حبس . قپوسنی ایکی چری بکلیور .

طورغان

هیچ چیقمیورمی ؟

صوصقان

أكه اونی کیمسه ایله کوروشدیرمیور . یالکز خانمی کوریور . دون آقشام آقامله خانمم کوریشورلرکن ایشیتدم. یولده کندینی چایه آتمق ایسته‌مش یاقالامشلر .

(بر بوینوز بوری چالنور)

بریسی

(قوشوب کله‌رك قایالرك اوستندن).

آقالر ، کوچکو کلیور .

صوصقان

آمان بن کیدوب قوزیلره باقه‌یم .

برقاچ کیشی

(اوزاقلره طوغری باقه‌رق)

کلیور، کلیورلر. ایشته . آق آت اوستنده . کوریورمیسك؟ تپه‌یی دولاشدیلر .

صوصقان

(بریسنه)

طولا ! هایدی قوش . چوچایه خبر ویر .

طورغان

(اوراده اوطورانلره)

مزده آغزیکزی آچمش نه طوریورسکز ؟ هایدی،

باقه‌یم. سزده قوشلك چریلره خبر ویرك. کوکچویی قارشولاسونلر.

(یان طرفدن اهالی صحنه‌یه کیره‌رك)

اهالی :

کوکجو کلیور . چوجقلر طوپلانك . بورایه بورایه اوجاق باشنه .

(آرقه‌ده‌کی آغاجلر آره‌سندن سطح مائلدن اهالی عسکرلر واورته‌ده آق آت یدکنده کوکجو اونك آرقه‌سنده تیموچین ، منیلینغ ، بای صونقار ، وسائره کلیرلر . طورغان بایراغنی آلنه آلیر اونلره طوغری کیدر. هپسی بردن صحنه‌یه کیررلر. حیوان بر طرفده قالیر . اهالی دیز اوستنه کلیر .)

صحنه ــ ۳

کوکچو ، تیموچین ، چوچای ، بای صونقار ، جاموقا ، قاراتای وسائرلری

کوکچو

(صحنه‌نك کیروسنده وخلقك اورته‌سنده طورارق)

کون اوغورا اوغوللر بزی بو کونلره یتشدیرن تا کری‌یه قوطلر.

اهالیدن بری

أی کوکچومز ، أی تب تا کریمز ، سندن دیله‌کلریمز وار.

(٢)

کوچکو آرتق بزی سومیور .

اهالیدن (١)

دوت آیدر یاغمور یاغمیور . حیوانلریمز یشیللکه حسرت اولدی .

اهالیدن (٢)

هر کون باصقینه اوغرییورز .

اهالیدن (٣)

اوبه‌مزده صالغین وار . یوردلرمز اکسیلیور .

اهالیدن (٢)

بزه اسکی بر کوملکنی ویر . توتسو یاپالم .

بای صونقار

چکیلك چوجقلر هایدی باقالم . بر آز یول آچیك . کوچکو شیمدی یورغوندر . آز ییمك ییه‌لم . آییندن صوکره هپکزه اوغورلر ویره‌جکدر .

جوچای

هایدی یول آچیك ، چکیلك ، کیدك چایده اللریکزی ،

تموچین

یا شیمدی منیلینکه نه سویلیه جکز ؟

اولون أکه

اونیده چوچایله بای صونغار دوشونسون .

تموچین

(حدتله)

پك اعلا . بنده آرتق بیقدم . ایشته شیمدی کیدوب راضی اولمدیغکزی سویلیه جکم . بوندنصکره آووله کله جك بلالری ده سز دوشونکز .

(تموچین حدتله چیقار)

طورغان

أکم نه یاپیورسکز . هیچ دوشونمیورمیسکز ؟ آوولك سلامتی سزه ، سزك برسوز کزه باغلی . بکلر بزی ترك ایدرسه نه اوله جغز ؟ خاطر کزده دکلیدر. یسوقای أولدیکی وقتده بویله بزی براقوب کیتمشلردی . نه ألملی کونلر ، نه آجیقلی حیات کچیردك. تموچینی نایمان باشبوغنك کوله سیمی کورمك ایستیورسکز . بوکا یوره ککز نصل دایانه جق . أکم سز بویوك بر خاتونسکز . آلتنده اجدادمز یاتان بوطوپراقلری دشمنلره چیکنتمك ایستەمزسکز. ایی دوشونکز. دها زماندر، صکره طورغانده صاغ قالمیه جقدر .

بر اولوس اولور که بن اوکده بایراغمله ، تیموچین او بایراغك آرقه‌سنده عسکرلریله پکیندن قفقاسه ، قفقاسدن بغداده قدر قوشار، جهانی استیلا ایدردك. ایشته اوزمان یساغمز، طوره‌مز آلتنده دنیادن دشمنی ، قاوغایی قالدیریر، هرطرفی بر جنت ، هر یوردی او جنتك بر کوشکی یاپاردق .

(أکه آغلار)

ایشته باقکز أکه‌مز او فداکارلغی بزدن صاقینمیور . آغلایور. کوزلرندن او قاتلاندیغی آجینك یاشلری دوکولیور . کیدیکز تیموچین‌باشبوغ اونلره سویلیکز، سویلیکز که‌أکه‌مز راضی اولیور . دکلمی أکه‌م ؟

اولون أکه

(آغلایه‌رق)

خیر . بن أولمیه‌جکم .

تیموچین

آننه نه سویلیورسك ؟

طورغان

بزه آجیمیورمیسك ؟

اولون أکه

سز بکا آجیورمیسکز؟ خیر . خیر دییورم‌أولمیه‌جکم.

حتی حیاتکی بیله آوولك بیوسی ، اولوسك سلامتی ایچون فدا ایتدك . شیمدی نه‌دن ایرکیلیورسك !

اولون أکه

بیامم . بکا أولمك دها قولای کلیور .

طورغان

أوت باشبوغ . أکه‌نك حقی وار . چونکه اونك قلبنده دها عشق وار . بابا کز یسوقانك عشقی وار . سوه‌ن برقادین ایچون سومدیکی بر ارککله أولمك ألبتده أولومدن کوجدر .

(أکه‌یه)

فقط سز بیوکسکز . عشقدنده بیوکسکز أکه هر زمان بزم ایچون جانکزی تهلکه‌یه قویدیکز . بوسفرده بایراغکز ایچون قلبکزه حکم ایده‌جکسکز دکلمی ؟ یوقسه یسوقانك مزاری ، دشمن آتلرینك آیاقلری آلتنده چیکنه‌نه‌جك . بتون بکلرجه بورجیکه‌نلر بوز قیرلرده سوروننه‌جکلر . خیر أکه‌م سز بیوکسکز ، سزیسوقانك سزه براقدیغی آوولی قورورسکز . مغوللرك قونغ قامار نسلندن اولان أچیکه‌یه بتون آوولر بویون اکر . بوکون بوتون بوچوره‌لر خلقی کوکچونك امری آلتنده‌در . تیموچین کبی بربهادر اوبیکلرجه آوولره باش اولورسه بیلیرمیسکز نه اولور ؟ برقاچ ییل ایچنده تورکلر مغوللر برلشور ، اویله

سن عائله‌دن دیمکسك سنکده بوخصوصده فکرینی آلمق ایسترم. بتون اویماق بکلریله بای‌صونغار، چوچای طوپلاندق. کون طوغدیغندن بری، آوولمزك سلامتی ایچون قونوشدق. هپسی ده آنامك منلینغ ایله أولنمه‌سنی ایستیور.

اولون أکه

بو ممکن دکل.

تموچین

(أکه‌یه)

بو ازدواج اولمزسه آوولمزك دشمنه قارشی قویمسی قابل اوله‌میه‌جغنی، بای‌صونغار تکمیل آرلاتلری آلوب بزدن آیریلاجغنی، اوبر بکلرده بزی براقه‌جقلرینی سویلدیلر.

(طورغانه)

آنامك کدرینی البته آکلارم فقط نه چاره باش اولمق قولایمی. هر کون بر پوصو، هر کون بر باصقین، هر کون اوغورسزلق دوام ایدوب طوریور. بابامك أولومندن صکره یوقسوللق ایچنده بوکالدق؛ کراتیلرك قوشونی اولدق. کونش هر کون باتارکن بزه زنکین ایللرك یولنی کوستریور. طوغارکن بزی ینه اولدیغمز یرده بولونجه لعنت ایدییور.

(أکه‌یه)

آنه! بوکا سن راضیمیسك؟ سن که هرزمان هرشیئکی،

چاغان كول

آمان صوصكز تيموچين كليور .

(چاغان كول همان صاى نورى ألندن طوتەرق زورله چاديرك اوبر طرفنه طوغرى سوروكار وديكر طرفدن چيقارلر . تيموچين كيرر. چاغان كول وصاى نور صحنەدن كيتدكدن صكره تيموچين كيرر)

صحنه — ٦

تيموچين ، اولون أكه ، طورغان

تيموچين

(طورغانه)

نه كوزل تصادف ، بن‌ده شيمدى سكا خبر يوللايه‌جقدم .

(أكه‌يه)

آنه !.. يئه هيجان ايچنده‌سك .

چاغان كول

بيلميورميسكز . منيلينغ اوبه‌يه كلديكندنبرى كدرى بسبتون آرتدى .

تيموچين

نه چاره ! آوولك بيوروقجيلغنى اوزرلرينـه آلانلر اونك زحمتلرينه قاتلانمليدرلر. ايشته شيمدى بنده قوروولتايدن كليورم.

دوشونیور ، اونك سویلدیکی سوز قولاغمه کلیوردی . بر کون چاغان کول بکا ، سنی قرده‌شم آله‌جق ، ایسترمیسك ؟ دیدی . شاشیردم . سوینجمدن آغلادم . واو کوندنبری ، ایشته او کوندنبری بیلمدیکم بر طویغو ایچنده یاشادم . اونی سودم ، قوجه‌م کبی سودم . ایشته بوتون قباحتم . ایشته بوتون صوچم . أکه‌م اونی بکا باغشلاییکز . بکا آجییکز . أکه‌م اونی بندن آلماییکز او بنمدر .

اولون أکه

ییقیل بورادن کیت ، اوجهنم آغزیکی قاپا . چکیل دییورم . طورغان سنك اولمیه‌جق .

صای نور

اولمیه‌جقمی ؟ بنی سز زهرله‌دیکز . بوراده بر ییلان وارسه اوده سزسکز أکه .

اولون أکه

چکیل دییورم . یوقسه . . .

طورغان

أکه‌م .

(اواثناده چاغان کول تلاشله چادیرك قپوسنه طوغری کلیرك)

صای نوریکزم . بنی سز بیوتدیکز . سزی نه قدر سودیکمی
پك ایی بیلیرسکز . بنم آنام ، بابام ، یوردم ، آوولم هپ سزسکز ،
هپ سزسکز أ گهم بکا آجییکز . سزدن بشقه کیمسه‌سی اولمیان
بر یتیمه آجییکز .

(آغلایه‌رق)

نه یابدم بن سزه نه یاپدم ؟ طورغانی سومکله قباحتمی
ایشله‌دم ؟

(آغلار ، برآز سکوت ، یالواره‌رق)

أ گهم بن اون سنه‌در سزدن بشقه کیمسه‌یی سومزدم .
طورغانی طانیمازدم ، عشقك نه اولدیغنی بیلمزدم . اونی بکا سز
سودیردیکز . بکا هر کون اونك بهادرلکندن اونك یکیتلکندن
بحث ایتدیکز . قلبمده اوکا قارشی بر صایغی اویاندیردیکز .
بر صباح ینه بویله بر بهار صباحی ایدی که ییقانمق ایچون چایه
کیرمشدم . ایلیق بر کونش تپه‌لر اوستندن اووایه طوغری
سوزولیور . قوشلر بربرینی قوواليور . کلبکلر چیچکلرله
اوپوشیوردی . اورماندن چایه طوغری بر آتلینك کلدیکنی
کوردم . تام یانمده حیواننی ایندی . شارقی سویلیه‌رك حیوانی
صولادی ویله‌سنی اوخشارکن دوندی بنی کوردی ، بکا . . .
کوزه‌ل چوجوق . . . دیدی . حیوانه آتلادی کیتدی .
خاطر کده‌می طورغان ؟ اوزمان قلبمك اوراغان آلتنده تیتره‌ین
بر یاپراق کبی چیرپیندیغنی طویدم . آرتق هر کون طورغانی

ایرماقلر سنك امرکله قورور . سنك امرکله بوتون دشمنلرك قلبی طورور. فقط سنك امرکله أکه‌م صای نورك عشقی سونمز. بوتون یاغمورلر طاغلری قاپلاسه، بوتون کوللر قارالری قوشاتسه ینه صای نورك کوکلنده‌کی او کوچوجوك شعله‌یی سوندیره‌مز. بن سنکم اکه . او شعله‌ده تا کرینکدر . بنی أولدیریرسك فقط او آتش تا کری‌یه کیدرکن ینه طورغان دییه فریادایدر.

اولون أکه

یتر ، یتر آرتق مشئوم قیز . آغولی خنجر . سنی اون ییلدیر چادیرمده بسلدم . ییلانی قوینمده بویوتمشم .

صای نور

ییلان . ییلان خیر او ییلان بن دکلم ... سز ... أکه

طورغان

(آمرانه)

صای نور !

صای نور

طورغان ...

(أکه‌یه دونه‌رك آیاقلرینه قاپانیرجه‌سنه)

أکه‌م صوچمی باغشلاییك. نه‌سویلدیکمی بیلمیورم. خیر. خیر. سزی بن زهیرله‌مدم. خیر بن ییلان دکلم. بن هرزمانکی

صحنه ــ ۵

اولون أگه ، طورغان ، صای نور ، چاغان گول

صای نور

(باغیرارق طورغانك یقاسندن طوتوب)

طورغان بنی أولدیر .

(طورغان صای نوری کورونجه أگه‌یی ایتر .وحیرتله شاشیریر ، أگه‌نك اللرندن طوته‌رق)

بنی أولدورت أگه‌م بنی أولدورت .

(آغلایه‌رق)

بن بر طوتساق قیزم . بنی سزدن کیمسه صورماز . بکا بو ایپ‌لکی اولسون باغشلاییك .

(طورغانه

بنی أولدور طورغان أولدورده صوکره أوله‌ن .

اولون أگه

چکیل بورادن، چکیل بورادن دییورم... سکا امر ایدییورم

(چاغان گول صای نوری چکمك ایستر)

صای نور

(الیله چاغان گولی ایته‌رك أگه‌یه)

بوتون طاشلر، طوپراقلر سنك امرکله یاتار ، بوتون چایلر

فقط آه صوکره ، صوکره کوچوك بر قادين ، اون سکز یاشنده بر چوجق او کونشی اورتدی . اونی قرا کلقلر ایچنده براقدی. ایشته آرتق اوقرا کلغه تحمل ایده مدی، فریادایتدی. آغلادی کوزلرندن چیقان یاشلر سنکله صای نور آراسنده کچیلمز بر ایرماق اولدی . کونشسز یاشایه میه جغنی سویلدی . چاغان کولله سکا خبر کوندردی . سندن بر سوز ایستدی . بر ایشیق دیلندی .

طورغان

أگم آکلایه میورم . چاغان گول بکا برشی سویلدی.

اولون أکه

اویله ایسه طورغان کوزلرمه ، کوزلرمده طوپلانان یاشلره باق .

(ایکی اللرینی قاووشدیرمش اولدینی حالده طورغانه طوغری اوزاتەرق)

بلکه اویاشلرده کندی خیالکی کوروب سکده آکلارسك.

(اواثناده طورغان هیجان وعشقله أکه نك اللرینی اللری ایچنه آلیر.)

طورغان سنی سوییورم .

(دیرکن باشنی طورغانك کوکسنه دایار . طورغان صول توليله أکه یه صاریلیر وبویله جه برمدت طورورلرکن او اثناده صای نور چاغان گول اللرندن قورتوله رق ایچرویه قوشار)

طورغان

صای نور سزك اسیر کزسه بنده سزك قولکز دکلمی یم . قول یوردلری یوکسکلره یاراشماز .

اولون أکه

سن بر بکسك طورغان کندیکه افترا ایتمه . أکه سنی تیموچینك باباسندن یوجه کورمك ایستر . کوزلریکی قالدیر طورغان یوکسکلره باق دیيورم . سنی تخت اوستنده بکله ین بر قلب وار . اوقلب که شیمدی یه قدر دشمن اوقلری، نایمان قلنجلری آلتنه هپ سنی قورتارمق ، جنکلره ، قاوغاره هپ سنی قورتارمق ایچون کیریيور، سنك حیاتك ایچون تتره یوردی . اوقلب که کونش اطرافنده دونن آی کبی آردنجه قوشار ایشیغکله یاشاردی . اوقلب که هرچار پیتیسنده چیقاردیغی سس طورغاندی . بیچاره قلب ، حجابندن زنجیرلرینی اللریله طاشیان بر اسیر کبی ییللرجه سوروندی . کیمسه یه برشی سویلمدی . یالکز سنك کوزلرکدن بشقه کیمسه دن امداد ایسته مدی .

(اواثناده چاغان کولی صای نوری چکمك ایستر. طیشاریده هیجان)

اوکا بو زنجیری آز کوردیلر. آز کوردیکز. اونی بتون عمرنده ماصال سویلمکدن بشقه ایشی قالمیان براختیارله أولندیرمك قوجامش بر آغاجك قووغنده حبس ایتمك ایستدیکز ، اوکاده سس چیقارمدی . سزك سلامتکز ایچون هر شیئه قاتلاندی .

كبی بر آق كميك صای نور كبی آناسی، آتاسی بللیسز برطوتساق قیزله أولنه‌مز .

طورغان

بنده كيمسه‌سز اولدیغنی ایچون سویيورم آ .

اولون أكه

قوللرينك طاشيديغی بايراغك روزكاری اوكنده بو كون بتون خانلقلر تتره‌يور . سنك قوينكه اولون أكه‌نك خلايقی صای نور كيره‌مز : اولون أكه اوغلنی ، تيموچين حياتی سكا بورجليدر . بن اوبورجی سكا تختمله اوده‌مك ايستردم . صای نورله سنك آرا كده‌كی درين اوچورومی كورميورميسك ؟

طورغان

أكه‌م ، اوت صای نور قاوغاده طوتولمش برأسير قيزدر . فقط اونك چهره‌سنه ، طوروشنه ، كوزلرينه ، طويغوسنه باقكز . بر بك قيزی اولديغنه شبهه ايتمزسكز . اون ييلدير سزك چادير كزده ، سزك تربيه كز ، سزك سوزلر كزله بيودی . اوده سزك برقيز كزدر . اونكله أولنمك طورغان ايچون برصوچ دكل بلكه بيوك بر اوكوندر .

اولون أكه

طورغان كوزلريكی قالدير . برآز يوكسكلره باق . سنك كبی خاقان اوله‌جق بربهادرك يوزدی اويله انكينلره قورولماز .

نه ایستیور ؟ اوکاده بنم بشقه بر قادینله أولنه‌جکمی سویلمشلر. اوده شیمدی آغلیور . آرتق اولمك ایستیوردی .

(صای نور قپو طرفندن کورونور)

اولون أکه

اونی نره‌ده کوردیکز ؟

طورغان

شیمدی بوراده . آه بونی طویونجه نه‌قدر سوینه‌جك أکه‌م بیلمزسکز صای نور سزی نه قدر سور . آه سزی نه‌قدر سوه‌جکز .

اولون أکه

(بردنبره هیجان وحدتله)

خیر طورغان بو ازدواج اولمیه‌جقدر .

طورغان

(حیرتله)

أکه‌م ؟ !

اولون أکه

بورجیکه‌نلرك بایراقداری ، تیموچینك طوغجیسی طورغان

اولون أكه

(صبرسزلقله)

دیمك . . . . . چاغان گول سزه هر شیئی سویلدی .
سزی نه قدر سودیکمی . . .

طورغان

اوت هرشیئی سویلدی... فقط بنی سودیککزه ایناتمدم .
بنی سومش اولیدیکز . . . . . بیلمم بلکه چاغان گول یالان
سویلدی . اولون أکه ویرمك ایستهمیور . « صای نور دها
کنجدر » دییور دیدی .

اولون أکه

(حیرتله)

صای نورمی ؟

(تأثرله)

دیمك چاغان گول دها سویلهمهمش .

طورغان

نه اولیورسکز ؟ دیمك یالان دکلمی أكهم ؟ سز بویله
برشی سویلمدیکز . دیمك بونلری هپ قاردهشم اویدوردی .
نهدن بو یلانلر ؟ بیلمم که چاغان گول زواللی صای نورد

طورغان

قوطلو أگه‌م ؛ بو کون طورغان، شیمدی‌یه قدر بایراغنك اوجنی‌بیله یره دکدیرمکسزین باشندن یوجه طوتدیغی أگه‌سنه یوره‌کنده‌کی کوڭلی دردلری آچمغه کلیور. بلکه بیوك برصوچ ایشلیور. فقط اوصوچ نه‌قدر بویوك‌اولسه عفویکزك بیوکلکنی کچه‌مز . أوت ، بلکه طورغان بیلدیکنه امین اولمسه‌یدی بورایه قدر کله‌مز ، أگه‌سنك چادیرینه کیرمکه جسارت ایده‌مزدی . فقط طورغان بیلیر ، بیلیرکه أگه‌سی اونك هیچ بر دیله‌کنی چویرمیه‌جك ، اونك سوه‌ن کوکلنه آجیه‌جق ...

اولون أگه

(تلاش وهیجانله)

چابوق سویلیکز طورغان بای نه دیمك ایستیورسکز ؟

طورغان

نه دیمك ایستدیکمی، أگه‌م بلکه بندن اییِ بیلیر. چونکه بتون یوره‌کم ، بتون اوزمله اونك اسیری‌یم . اوندن بر سوز، یالکز بر سوز ایستیورم . اوسوز بکا شیمدی‌یه قدر رؤیاسنی بیله کورمدیکم بر قوطلیلق باغشلایه‌جق . او سوز طورغانك قوللرینه بر خاقان بایراغنی طاشیه‌جق قدر قوت ویره‌جك .

طورغان

أگه‌مزی راحتسزایتدیکمدن طولایی صوچمی باغشلاییکز. سویلیه‌جکم سوزلر مهم ومحرم اولمسه‌یدی اوتاغکزه قدر کلمك جرأتنده بولونمازدم.

اولون أگه

او سنزك هرزمان بر حقکزدر:

طورغان

صاغ اولکز أگه‌م فقط سوزلرم پك گیزلیدر.

(کمشینه باقه‌رق)

اذنکز اولورسه.

اولون أگه

(کمشینه)

صای نور نره‌ده؟

کمشین

دمین طیشاری‌یه چیقدی.

اولون أگه

سنده گیت بزی یالکز براق.

(کمشین صولدن گیدر)

سنی قلنجمدن ، آتمدن چوق سویبورم . طورغان سنکدر .
ابدیاً سنکدر . اونی سندن کیمسه آییره‌میه‌جقدر .
(او اثناده تلاشله کمشین کیرر)

صحنه — ٤

طورغان ، صای نور ، کمشین ، أگه

کمشین

آمان صای نور ، أگه کلیور سنی طورغانله کورمسون .
(صای نور چیقار)(طورغان برطرفه چکیلور. اولون أگه کیرر کن)

کمشین

ایشته أگه‌م طورغان‌بای سزی بوراده بکلیور .

اولون أگه

کون اوغور ! طورغان‌بای .

طورغان

(احتراماله النی کوکسنه قویوب أگیله‌رك)

قوطلو کونلر؛ اولون أگه‌م .

اولون أگه

(صاچلرینی دوزه‌لده‌رك)

بنی کورمك ایسته‌مشسکز . بویورکز .

طورغان

خیر، صای نور. سنی اسکیسندن فضله سویبورم. بکا اینانك. بیلمم، بیلمم نه‌دن چاغان گول سکا یالان سویلمش. بن اوکا کیت، صای نوره سویله، مراق ایتمه‌سون، اونی یارین کلوب بن آگه‌دن ایستیه‌جکم. آگه بوقدر یارارلغمه قارشی اونی بکا چوق کورمز دیمشدم .

صای نور

خیر طورغان. بونلرك هیچ برینی سویلمدی. بکا، صای نور سن آرتق قارده‌شمی اونوت اونی سکا ویرمیه‌جکلر هم اوده بشقه‌سیله اوله‌جك دیدی . ایشته او وقتدنبری آغلایورم . او وقتدنبری یاشامق ایستمیورم .

طورغان

خیر . خیر صای نور خیر زواللی آشم سنی آلداتمشلر . سکا یالان سویله‌مشلر. ایشته شیمدی سنی آگه‌دن بن ایستمك ایچون بورایه قدر کلدم .

صای نور

تا کریم . رؤیامی کوربیورم .

طورغان

خیر. صای نور رؤیا کورمیورسك. بکا اینانك سنی سویبورم

صای نور

طورغان آرتق سنکله اولنمیه جك. او سنی سومیور دیدیلر.

طورغان

سویلسه‌ڭزه. صای نور سویلسه‌ڭزه کیم دیدی ؟

صای نور

چاغان گول.

طورغان

آمان یاربی نه آکلاشیلماز ایش. طوغریمی سویلیورسڭ صای نور ؟ یوقسه بنی دەنه‌مکمی ایستیورسڭ ؟

صای نور

آند ایدرم.

طورغان

صای نور هیچ برشی آکلایه‌میورم. چاغان گول سنی قازده‌شی کبی سور. نیچون سکا بو اضطرابی ویردی، بو یالانلری سویلدی.

صای نور

(سونجله)

دیمك یالان طورغان. دیمك بن طوغری دوشونیورمشم سن بنی آلداتمدڭ.

صحنه ــ ۳

صای نور ، طورغان

طورغان

(صای نوره طوغری یاقلاشه‌رق)

صای نور . بنم سوکیلی ملکم . ینه کوزلرك قیزارمش .

صای نور

بن آرتق یاشامق ایسته‌میورم .

طورغان

اولون أکه‌دن سنی ایسته‌مکه کلدیکم ایچونمی ؟

صای نور

ایسته‌مکه‌می ؟ دیمك ... طورغان بنی حالا سوییورسك .

طورغان

نه وقت سومکدن واز کچدم . صای نور .

صای نور

اویله سویلدیلر .

طورغان

کیم سویلدی ؟

صای‌نور

اواسه‌ده نه‌یه یارار. طورغان آرتق بندن واز کچمش بشقه‌سیله أولنیورمش.

(اواثناده طورغان قپوده کورینور. طورغانی بردنبره کوره‌ن صای‌نور همان‌اولدیغی یرده طوکار قالیر چادیرك دیره‌کنه دیم دیك یاصلانور.)

کمشین

نه اولیورسك صای‌نور؟

صای‌نور

او!

کمشین

(دونوب کورونجه)

طورغان بای؟

طورغان

اولون أگه‌یی کورمك ایسترم.

کمشین

شیمدی قیز قارده‌شکز طیشاری‌یه چیقدی. خبر ویره‌یم.

(چیقار)

صحنه — ۲

صای نور ، كمشين (صو كره) طورغان

كمشين

صای نور . قارده‌شم نیچون بو قدر آغلایورسك ؟

صای نور

كاشكی بتون جانم یاش اولوب كوزلرمدن دو كولسه كیتسه ایدی . آه كمشين بن كونشك ییلدیزلر قدر كوچوله‌جكنه ، دنیانك قرا كلقلر ایچنده قاله‌جغنه اینانیردم فقط طورغانك عشقی بو قدر آزاله‌جغنی خیالمدن بیله كچیرمزدم . بن ظن ایدردمكه كوكده كونش سونسه ، طورغانك كوكلكده‌كی آتش اونی یكیدن طوتوشدیرر . اوشیمدی برمزارقدر صوغومش ، دنیاده بیلدیكم آنامك ، بیلمدیكم یوردمك ؛ آوولمك ، اولوسمك سوكیسی هپ او ایدی . بیلمم كه آرتق نه ایچون یاشایورم . اونك یوزینی كورمه‌دكدنصكره بو كوزلره نه‌لزوم وار. اونك قوللری اولمدقدنصكره بووجود نه ایچون یاشاملی .

كمشين

تا كری بویو كدر صای نور . البت بر كون أكه راضی اولور .

هیچ کورمدیکزمی؟ قوجه‌مش دیدیککز بوچهره‌یی بن‌ارککك اولسه‌م بیك تازه‌یه دکیشمم . کوزلرکزده بیك طورغانی سوروکلیه‌جك شمشکلر ، باقیشلریکزده کوکلك الك ایراق بوجاقلرینه قدر صاپلانان ییلدیریملر وار . کوروورسکز .

اولون أکه

. . . .

(أکه چادیرك قپوسنه طوغری یاقلاشه‌رق ینه باقار)

بوز بالالر، کنج قیزلر اویناشیورلر. باق تپه‌سندن دومان چیقان شو یوردلر نصل یانیق یوره‌کمه بکزه‌یورلر .

چاغان کول

(باقه‌رق)

نه کوزل بر صباح !

اولون أکه

نه اوزون بهار !

چاغان کول

بر آز چیقوب طولاشه کز . بر آز هوا آلسه کز .

(یواش یواش چیقارلرکن اوبر طرفدن صای‌نور کیرر آرقه‌لرندن باقار . کوزلرینی اوغوشدیریرکن کمشین کیرر .)

اولون أكه

كيمسه‌يى دكلمى ؟

چاغان كول

بايراغى وأكه‌سندن باشقه كيمسه‌يى .

اولون أكه

خير . بن او بايراق كبى سويلمك ايسته‌مزدم .

(چاديرك قپوسنه قدر كيده‌رك طيشارويه
طوغرى باقار . بر مدت سكوت .)

باق كلبكلر نصل شو قير چيچكلرينى ، بوچيچكلر نصل شو صباح كونشلرينى سوييورسه بنده اويله سه‌ويلمك ايستردم . بن ، اولون ، او طوغجى اوله‌رق دكل ؛ اوخاقان ، بن‌اسيرى اوله‌رق ياشامق ايستردم ... بن عشقى بيلمزدم چاغان كول . سنده بلكه دها بيلمزسك . بوياشدن‌صكره عشق آه‌نه‌آجيقلى بردرد . سه‌ومك ، سه‌ويلديكنى ، سه‌ويله‌ميه‌جكنى بيلمك . صوكره ينه سه‌ومك . اونك كوزلرندن ، باقيشلرندن ديلنجى كبى محبت ديلنمك . طاغلره ، طوپراقلره ، قارتاللرك كيده‌مديكى‌قايالره بيله يويورمغه آليشمش برأكه ايچون آه نه آجيقلى درد .

چاغان كول

خير . اصل بوندن‌صوكره ياشايه‌جقسكز . كولده‌يوزيكزى

اولون أكه

اوبله ايسه ؟ ...

چاغان كول

واز كچدى ايشته او قدر .

اولون أكه

طوغريمى سويليورسك چاغان كول .

چاغان كول

نه وقت يالانمى طوتديكز ؟

اولون أكه

ديمك اوقدر سوميورمش . سويله سويله چاغان كول اونى اوقدرسوميوردكمى؟ آه بوسوزه نه‌قدراينانمق ايستيورم بيلسه‌ك.
(اواثناده كمشين كيرر. صاى نورك آغلاديغنى كوره‌رك اونى آلير ويان طرفدن طيشارى كوتورور)
اوت. اوت چاغان كول. طورغانك صاى نورى سومديكنه ايناتمق ايسته‌يورم. سوبله‌نى قاندير. نى قورتار. نى بوقيصقانجلق آجيسندن اولسون قورتار .

چاغان كول

بوشنه تاسالانيورسكز ديورميا أكه‌م . طورغان باراغندن باشقه كيمسه‌يى سوميور .

اولون أكه

خير . ذاتاً اويوميوردم . كلديكنه پك ايی ايتدك . بن آرتق اويقونك نه اولديغنی اونوتدم .

چاغان كول

أكه‌م سزه پك يازيق . ينه يوزكزده بر قايغونك درين آجيلری كورينيور .

اولون أكه

اوت يوزمده‌كی بوروشقلر كيتدكجه درينله‌شيور دكلمی ؟
(او اثناده أكه اوك طرفه طوغری كلير . صای‌نور چادیرده قالير . ياصديقلری دوزه‌لدير . كمشين يان طرفدن چيقار)
آه بو كونلرده سكا نه‌قدر احتياجم وار بيلسه‌ك . طورغانی كوردكمی ؟

چاغان كول

اوت .

(او اثناده صای‌نور قولاق ويرر)

اولون أكه

نه ديدی ؟

چاغان كول

نه ديه‌جك ! ... داتاً ... اونی أولنمكه بز زورلايوردق . أكه‌نك حقی وار . صای‌نور كبی بر طوتساق قيزك بر آق كميكله أولنمسی توره‌مزه اويماز . ديدی .

صحنه ــ ١

اولون أگه، صاى نور، کمشین (صکره) چاغان گول

چاغان گول

(چادیرك قپوسندن باقه‌رق)

صاى نور . صاى نور .

صاى نور

(آیاقلرینك اوجنه باصه‌رق پرده‌نك یاننه قدر کلوب پارمغنى آغزینه گوتوره‌رك)

صوص . أگه اویویور .

اولون أگه

(اویانه‌رق)

کیمدر او صاى نور ؟

صاى نور

چاغان گول .

اولون أگه

(طوغریله‌رق)

کلسون . کلسون اویومیورم .

چاغان گول

(یانلاشه‌رق)

باغشلایك أگه سزى اوياندیردم .

ایکنجی پرده

اولون أگه‌نك یوردی ایچریسی

صاغ طرفده چادیرك قپوسی یاری‌یه قدر آچیلمش ، طیشاریدن قیرلر کورونیور. چادیرك اورته‌سنده یوقارویه قدر چیقان بر قالین دیره‌ك. اوستنده سلاحلر وقالقانلر آصیلی. چادیر اورته یرندن بر آز شیق اولمق اوزره بر کلیم ایله بولونمش وحلقه‌لرله بر ایپ اوستنده متحرك . بولمه اوکنده بیوجك وچیوبلی بر یشیل صندیق . بولمه‌نك ایچنده‌کی قسمده اوستی خالی ایله اورتولمش اوت مندرلر وکوچك یصدیقلر . یرلرده بر چوق خالیلر کلیشی کوزل آتیلمش . چادیرك قپوسی یاننده اسکی اورخون یازیسیله بر دری اوزرینه یوقارودن آشاغی‌یه طوغری یازیلمش بردعا آصیلی . اولون أگه مندره‌اوزانمش کمشین ایله صای‌نور سوکلون تویندن یلپازه‌لرله أگه‌یی یلپازه‌لیورلر .

چوچای

کوچوده بغدادده‌کی خلیفه مستهدی بامراه‌ك آدمیدر . کوچو بش وقت نمازینی قیلار . صباحلره قدر قرآن کریم اوقور بر ولیدر . بتون أملی بزم کبی مسلمانلغی دنیایه‌یایمق وبر برینی ییه‌ن انسانلره قلنجلرك کولکه‌سی آلتنده برجنت‌یاپمق، اوراده سعادتله یاشاتمقدر . اولون اگه نك منیلینغ ایله أولنمسنی کوچوایله برقرارلاشدیردق. آرتق کوچویه ایناتان، اونی تب تا کری‌صاایان نه‌قادارآوولر وارایسه هپ بزمله‌براراوله‌جق. اولو طاشلك ییللرجه اوغراشوب یاپه‌مدیغی تورك اتحادینی تیموچین یاپه‌جق وآز زمانده چینلیلردن بز هیونغ تولرك‌اوجنی آله‌جقدر .

(طورغان یرندن قالقار)

اوندن صکره بو بایراق پکیندن رومایه قدر کیده‌جك‌، کولکه‌سنده تورکلکله مسلمانلغی کوتوره‌جکدر .

طورغان

شیمدی اکلایورم . اویله ایسه !

(بایراغی آله‌رق)

یاشاسون منیلینغ ، یاشاسون کوك بایراق !

پرده اینر

صاووشـور . بن کیجه کوندوز اولوسمزك قوتنی آرتیرمغه چالیشیورم . البت بونی باشاره‌جغم . او بر کره قوتلندیمی . اوته‌سی قولای . هله أگه بر کره أچیکه ایله أولنسین .

طورغان

بابا چوچای ، اکر بنی سن مسلمان ایتمامش اولسه‌ایدك سنك مسلمانلغکدن شبهه‌لنیردم . منیلینغ کبی بر بویوجینك آوولمزه نه خیری اوله‌جق ؟

چوچای

اوغلوم اکلایورم که سکا هر شیئی سویلمك زمانی کلدی .

(اطرافنده کیمسه اولوب اولمادیغنه باقه‌رق)

فقط سویلیه‌جکلرم بوراده قاللیدر . منیلینغ أچیکه مسلماندر .

طورغان

نه سویلیورسك ؟

چوچای

هم بنی مسلمان ایدنده اودر .

طورغان

یا اوغلی ؟

سنده بوغورجی‌یه سویله، اسیرلری قازیغه باغلاسون بو کیجه
اویوتماسونلر .

(چیقار)

صحنه — ١٨

طورغان ، چوچای

چوچای

آه اوغلوم بن سکا دها دینکی بللی ایتمه، زمانی کلدی دیمدیمی ؟ نه ایچون آغز کدن قاچیریرسك ؟ بیلمزمیسك بای صوانغار سنی هیچ چکه‌مز. بتون آووله سنك مسلمانلغکی یایارسه أیمی اولور ؟

طورغان

بابا چوچای. آرتق طیانامیورم. نه کونه قدر بکلیه‌جکز. داها تیموچین مسلمان اولمدیمی ؟

چوچای

خیر اوغلم . آوول ذاتاً پاموق ایپلکیله باغلی. هر کس تیموچینك کنجلکندن قورقیور. برداونك دینکی دکیشدیردیکنی، اسلام اولدیغنی اوکرەنجه اوغور قاچدی دیه هریورد برطرفه

بای صونغار
سنك ذاتاً بر شیئه ایناندیغك یوق .

طورغان

بن یالکز برالله‌ه برده رسولنه ایمان ایدنلردنم . بن اویله انسـاندن طاکری‌یه ، بویوجیلره ، آفسونجیلره ، جنلره ، ارپاغجیلره طاپانلردن دکلم .

(او اثناده بر بورو . بای صونغار قورقار)

قورقمه پریلر دکل .

(باقه‌راق)

ایشته بر خبرجی .

صوصقان

(بای صونغار)

منیلینکی قارشولامغه کیدن آتلیلر یولده ناییمانلره راستلامش ، یکرمی طوتساق آلوب کتیرمشلر . منیلینکده دولون داباڹی کچمش یارین ایرکندن اوبه‌یه واریپورمش .

بای صونغار

(چوچایه)

اویله ایسه بن تیموچینه مژده ویره‌یم .

(صوصقانه)

هی . بو صاداغی کوردکجه یسوقای کوزومك اوکنه کلیور .
اونی بر کون اوزرندن اکسیك ایتمزدی .

بای صونغار

طاشیانه اوق ایشله‌مزمش ، بو او صاداق دکلمی ؟

چوچای

أوت . او .

طورغان

آقا چوچای سزده بوکا اینانیورمیسکز ؟

بای صونغار

بر کون زواللی طورغانی جنلر چارپه‌جق اما طور بقالم .

طورغان

جنلرك قوتی اولسه ایدی چوقدن چارپاردی .

بای صونغار

ایی ساعتده اولسونلر .

طورغان

زواللی صونغار جنلر سنی نه قدر ییلدیرمش . بر داها
اونلره راست کلیرسه‌ك سویله که طورغان اونلرله کوروشمك
ایستیور .

سزده جاموقا ایله اوبر یاراليلره باقیکده نصلدرلر ، بکا بر خبر کتیرك .

(چیقارلر) (چوچای ، طورغان ، بای صونغار قالیر)

صحنه ـــ ۱۷

چوچای ، بای صونغار ، طورغان ، صوصقان

چوچای

(طورغانه)

سنده شویله بر آز اوطور دیکلهك باقهیم .

(طورغان بایراغنی یره صاپلایه‌رق صاداغی الندە قاپایه اوطورور)

طورغان

ایجه یورولدق .

(بای صونغارده یاننه اوطوراراق صاداغی آلوب باقار)

چوچای

قوجه طورغان سن اولمسه‌ك اوجاغمز چوقدن سونمشدی . یکیت چوجق .

(آرقه‌سنی اوراره‌ق)

اوغوز خانك صاداغی آنجه سکا یاراشیر . هی کیدی کونلر

قوطلو أگەم بن وظیفەمی یاپدم. بکا او قوتی، اوجسارتی ویرن دنیادەهرشیدن، جانمدن بیله زیادەسودیکم (صای نوردە تلاش) شو بایراقدر. ارمغانکز بندن زیادە اوکا یاقیشور. یاشاسون ایلمزك بایراغی! اوکا بوندنبویله آرتق اوق بیله دکەمز. قانمز او بایراق اوغورینە حلال اولسون!

(او اثنادە تیموچین قولنك آغریسنی حس ایدر)

چوچای

(تیموجینە یاقلاشەرق)

باشبوغ قولکزدن قان آقیور.

بای صونغار

ایی صاریلمامش اوللی.

قاراتای

اذن ویریرسەکز تیموچین باشبوغە بن بر اویغور علاجی یاپەیم. یارەسی تیز قاپانور.

بای صونغار

هایدی باقالم قاراتای بابا یوقسە سنك قامجیلغکدن نەا کلادق.

اولون اکە

کیدەلم تیموچین! (بوغورجی یە وجاموقایە)

دوشه‌رك بر آز یاره‌لادی. طورغان ایکنجی بر قیلنجله نایمانی یره دویردی . اوبرلری‌ده قاچدیلر .

بای صونغار

آه بو نایمانلر . اونلرمی ، بزمی یامان اولدیغمزی بو ییل کوروورز .

بوغورجی

أوج آلمغه آند اولسون!

بای صونغار ، چوچای ، طورغان

آند اولسون ، باتسونلر .

اولون اکه

طورغان بای. اوغلومك حیاتنی، بایراغمك شاننی قورتاران سنك کبی بر طوغجی‌یی تا کری آوولمزه باغشلاسون . سنك بو فداکارلقلریکه قارشی (بلنده‌کی صاداغی چیقاروب ویره‌ره‌ك) قوجه‌م یسوقای باغادوردن قالان بو صاداغی سکا ویریورم ، آوولك سکا، طوغجی‌یه‌ارمغانی‌اولسون. بوصاداق اوغوزخاندن قالمه‌در. اونی طاشیانه اوق دکمز .

طورغان

(صاداغی آلوب اوپدکدنصوکره)

سکز یاشنده ایکن بر کون آتدن دوشمشده باشم یارلمش آغلایوردم. بکاصوص دیدك. سنی بن طوغورمامش اولسه‌ایدم یسوقاینك اوغلی اولدیغنه شبهه ایدردم . بو یاره اونك یاریسی بیله دکل . بر قلنج چنتیکی !

چوچای

طوغریسی أگهم بو سفر هپمز بادهوا یاشیورز .

اولون اکه

(تیموچینه)

نصل اولدیده یوصویی سزمدیکز ؟

تیموچین

آودن دوندك. صو باشنده طورغانله بر آز دیکلنیوردك . بردنبره بر قاچ نایمانك بزم آت سورولرینی قووالایه‌رق کوتوردکلرینی کوردك . همان طورغانله آتلریمزه صیچرایجه آرقه‌لرندن یتشدك. اورمانك ایچنه کیرنجه بش آلتی نایمان دها چیقدی. طورغان بر قاچنی حقلادی . بن‌ده ایکیسنی آتدن دوشوردم. تام اوصیراده بر قیلنجك باشمه‌طوغری ایندیکنی کوردم. برده اوقلنجله باشم آره‌سنه ییلدیرم تیزلکیله بر قلنج دها یتشدی ونایمانك قلنجنی چلدی. فقط قلنج قولمه‌طوغری

تيموچين

اوفق بر چيزيك .

اولون اكه

آه. آغولى اولمسون. نايمانلر هپ آغولى قلنج قوللانورلر.

چوچاى

مراق ايتميك أگهم بن قولنى بوغدم . شيمدى بر علاج باغلارز . اوچ كونده بر شيسى قالماز .

(عسكرلره طوغرى)

هايدى باقه‌يم چوجقلر هر كس برلى برينه. قويونلر كسيلسون بو آقشام ينه طوى وار .

سلر

ياشاسون اولون أگه . ياشاسون باشبوغ !

(عسكرلر چكيلور . ديكرلرى قالور)

اولون اكه

(تيموچينه)

هايدى سن ده ياوروم. چادره كيتسه‌ك ده يارا كه چوچاى علاج باغلاسه !

تيموچين

آننه، اما تلاش ايديورسك! صانكه بو برنجى يارهم اولسه! بيلمم كه سكا بو ياقينلرده نه اولدى ؟ خاطر كده‌ميدر ؟ دها بن

صای نور
(چاغان کوله سویجله)
طورغانه بر شی اولمامش. آدطورغانم، بایراغی‌قدر کوزل طورغانم !

سسلر
یاشاسون تیموچین . یاشاسون طوغجی !
(اوکده طورغان النده کوك بایراق آرقه‌دنده تیموچین ، چوچای ، بای صونغار ، قارا تای وعسکرلر کیررلر)

صحنه — ۱۶

چاغان گول ، جاموقا ، صای نور ، اولون اکه ، طورغان ، تیموچین ، بوغورجی، چوچای ، قارا تای وسائره

طورغان
(ألیله غلبه‌لکی آچه‌رق کوك بایراغی قالدیروب کیروده‌کی تیموچینه طوغری باقه‌رق)
صاوولك، بایراق کلیور !

اولون اکه
(تیموچینك بوینته صاریله‌رق)
اوغلوم . . . یاره‌کمی وار ؟

صای نور

(سونجله)

قورتولدیلر .

جاموقا

اویله اوله‌جق .

(صوصقان قوشوب کلەرك)

صوصقان

آقا . مژده تیموچین کلیور . باصقینی صاووشدیرمشلر .

اولون اکه

اونه ؟ تیموچینك قولی صاریلی .

جاموقا

کوملکی اولمسون ؟

اولون اکه

(هیجانله)

خیر . باق آتندن‌ده اینه‌میور. اوغلوم اورولمش.

چاغان کول

تلاش ایتمیك أ کمم . هر حالده تهلکه‌لی بر شی دکل .
شیمدی آ کلارز . ایشته کلیورلر .

قوش جاموقا اونلری قورتار. پوصویه دوشمشلر. طورغانی اولدیرمه سونلر (چاغان کوله)

چاغان گول . بیتدك. آه ، طورغان !

(اولون أکه و معیتی کیررلر)

اولون اکه

(زرهلی اوله رق یورویوب ایلرویه طوغری باقار) (بر قوماندانه)

قارااوللر اوبه یی قوشاتسون . نایمانلر بوراسی بوشالدقدن صوکره یوردلری باصمه سونلر. آق صقاللر چریلریله صو باشنه اینسونلر . چابوق تیموچینه یتیشسونلر !

(بورو سسلری)

صای نور

آمان یاربی ! اونه ؟ نایمانلر کلیورلر !

(اولون أکه و جاموقا ایلرو طوغری باقه رق)

جاموقا

خیر.... کلنلر بزمکیلر.... کوك بایراغی کورمیورمیسك؟

چاغان کول

ایشته طورغان !

اولون اکه

اوت تا کندیسی !

راحت یوق والسلام ! یره باتسون بویله یاشایش !

(یان طرفدن صوصقانه)

حیوانك اوك آیاقلرینه بر قوغا صو دوکده اوغورلا !

جاموقا

ایشته اولون أگه دکلیاو ؟ تا کندیسی زرهلرینی کیمش اوده کیدەجك غالبا. نەقادین !

چاغان کول

ارکك قدر جسور .

(او اثناده باغریشمەلر)

سسلر

باتسون نایمانلر . یاشاسون اولون أگه !

(صای نور قوشەرق کیرر)

صحنه — ۱۵

چاغان گول ، جاموقا ، صای نور ، (صوکره) اولون أگه
عسکرلر و صوصقان

صای نور

(جاموقایه)

جاموق . . . . . ا !

(چادیره قوشار) ، صوصقان النده اکر، تلاشله کیره‌رك)

صوصقان

آقام باصـقین وارمش حیوانلری کتیردم . بو اکرمی یوقسه سیوری‌یی‌می ؟

جاموقا

بشقه برشی اولسه آراسه‌لر بولنمزسك . صاواش اولدیمی صوصقان حاضر ؛ چونکه چاپول وار .

چاغان کول

(طولغه‌یی ، زرهی ، صاواغنی کتیره‌رك)

ایشته آل . کییك باقه‌یم !

(کیدیره‌رك)

ها شویله !

جاموقا

(صوصقانه)

سنده اوبر اکری اور ! حاضر ایت هایدی باقه‌یم .

(صوصقان کیدرکن)

قولانلری صیق . اوزنکیلر کوشك اولمسون .

(کیینه‌رك)

یتیشـدی . فقط بو نایمانلرك بر اویونی‌ایمش اونلر قاچدیلر ، تیموچین حیوانی سوردی . تپه‌نك آرقه‌سندن بر قاچ یوزنایمان چیقیویردیلر . تیموچینك یاننده طورغانله بن برده سکز اون آتلی واردی . بن همان قوشدم . بزمکیلره خبر ویردم . ایکییوز آتلی چیقدی . سزده أگه‌یه‌سویلیکز . بنده اونلره یتیشه‌یم .
(سرعتله چیقار)

صحنه ــ ۱٤

جاموقا ، چاغان گول (صوکره) صوصقان

چاغان کول

هایدی جاموقا . نه طوریبورسـك ؟ زره‌کی طولغه‌کی کیسه‌ك‌ئه !

جاموقا

باشقه ایشم یوقده !

چاغان کول

نه سویلیورسـك ؟ سـن ارکك دکلیسك ؟ هم طورغان تهلکه‌ده . قارده‌شم ئولورسه بتون امیدلرمز بوشه چیقه‌جق . هایدی جاموقا . دها طوریبورسك !

(ایاغکی اورارق)

صحنه ۱۳

جاموقا ، چاغان کول ، بوغورجی

بوغورجی

اولون أکه نره‌ده ؟

چاغان کول

شیمدی بوراده ایدی. اوتاغه کیتدی . خیر اوله نه‌وار ؟

جاموقا

نه اولیورز ؟

بوغورجی

تیموچین نایمانلرك پوصوسـنه دوشدی . آتلیلر یتیشمکه کیدییورلر .

جاموقا

تیموچین صو باشنده دکلمیدی ؟ نصل اولدی ؟

بوغورجی

أوت . شیمدی صو باشنده اوطورییوردی . چوچایه‌ده خبر کوندرمشدی . او آرالق بر قاچ نایمانك بزم یایلاقده‌کی آتلری سـوروب کوتوردکلرینی کورونجه همان آرقه‌لرندن

چاغان كول

سن شيمدى صوص. هايدى. آغزيكى قاپا. ديلكى طوت. كيمسه‌يه بر سوز قاچيرمه . بن هر شيئى يولنه قويا جغم .

(باغريشمه‌لر)

اونه ؟ نه اوليورز ؟

جاموقا

(ايلرويه طوغرى باقاراق)

بيلمم ! . . . . . آتليلر . . . . حاضرلانيورلر !

چاغان كول

باصقينمى وار ؟

جاموقا

بيلمم . . . . . . اووايه . . . . قوشيورلر. طور باقالم. بوغورجى بو طرفه كليور . شيمدى آكلارز .

(بوغورجى‌يه سسلنه‌رك)

بوغورجى . بوغورجى . نه اوليورز ؟

(بوغورجى صولويه كيرر)

بردنبره شاشیردی . کندینی غائب ایتدی و بکا بتون دردینی سویلدی .

جاموقا

طورغانده اونی سوییورمی ایمش ؟

چاغان کول

خیر . طورغانك دها هیچ بر شیئدن خبری یوق .

جاموقا

یا صای نور ؟

چاغان کول

اوده بر شی بیلمیور .

جاموقا

او حالده ؟

چاغان کول

او حالده أگه أچیکه ایله دکل قارده‌شمله أولنه‌جك . سنده آرتق بلکه خان اوله‌جقسك .

جاموقا

آه چاغان کل ! او کونلری کوره‌جکمی یز ؟

جاموقا

ایدرم.

چاغان كول

باشم اوزرینه !

جاموقا

اوت باشلك اوزرینه !

چاغان كول

خیر، سنككی اوزرینه‌ده !

جاموقا

بنم باشم اوزرینه‌ده !

چاغان كول

(جاموقایه یاقلاشه‌رق)

أگه قرده‌شمی سویيور .

جاموقا

طورغانی ؟

چاغان كول

اوت، هم چیلدیره‌سی یه! بن صای نوری قرده‌شمه ایسته‌ینجه

چاغان كول

أ گه أچيكه ايله أولنميور .

جاموقا

كيم سويلدى ؟

چاغان كول

نه كه لازم ؛ أولنميور ايشته اوقدر! اوتهسنى صورمه !

جاموقا

ديمك بندن صاقلى ؟

چاغان كول

اوت صاقلى

جاموقا

اوحالده بنى سوميورسك .

چاغان كول

سويليهمم . نافله صورمه . أولنميهجك ايشته اوقدر .

جاموقا

بنى مراقده براقيورسك .

چاغان كول

كيمسهيه سويلهميهجكنه يمين ايت .

جاموقا

خیرمی ؟ نصل ؟ صای نوری قارده‌شکه ویرمیورمی !

چاغان کول

ویرمیور .

جاموقا

سبب ؟

چاغان کول

کنجدر دییور .

جاموقا

اوت، آولمك ایچون کندیسی کبی اوتوزآلتی یاشنه کلملی. بن دییوردمیا ! آرتق بوکونلرده أگه عقلنی قاچیرییور .

چاغان کول

خیر. أگه پك ایی دوشونیور. صای نور دها کنجدر. هم سکا بیوك بر مژده !

جاموقا

خیر اوله

خیر . . . . طوره‌جق حالم یوق . . . یوره‌کم چارپییور یورده کیده‌جکم اوراده ایچرم .

(برلکده چیقارلرکن)

چاغان کول

أوت بر آز راحت ایدیکز. بن هر شیئی یولنه قویارم .

اولون أ که

بنم سوکیلی چاغان کولم .

(ایکیسیده چیقارلر)

صحنه — ۱۲

جاموقا (صوکره) چاغان کول

(جاموقا کیرر چادیره طوغری کیدر باقار و چادیره کیرر . بر آز صوکره چیقار ایلرویه طوغری باقارکن چاغان کول کلیر .)

جاموقا

أی . سویله باقالم ! ایش اولدی بیتدی‌یا ؟

چاغان کول

خیر

اولون أكه

تيموچيني اونوتيورسك . اونك كبرينى دوشونميورسك . يا چوچاى ! يا باى صونغار ! آه خير بن أولمليم . بن آرتق ياشامامليم ...

چاغان كول

ياكلش دوشونيورسكز . أكهم قاردهشمله أولنمه كز دوشونديككز قدر كوچ بر شى دكل او آوولده هركسك كوكلنى قازانمش بر ييكيتدر . بن بونى اويله كوچ بر شى كورميورم . تيموچين دها چوجوقدر . اونى قانديرمق پك قولاى .

اولون أكه

يا صاى نور ؟

چاغان كول

اونيده بكا بيراقيكز . هم باقكز أكهم ! رنككز صاپ صارى . كنديكزه بر آز آجييك. طوركز سزه بر آز نانه ياپراغى صويى كتيرهيم .

(كيتمك ايستر)

اولون أكه

(طوتاراق)

کاشکه کاشکه یسوقایك یرینه بن أولیدم . نه قارابختلی ایمشم ؟ زواللی صای نور ! بیچاره قیز اوده بنم کبی . . . . . . خایر اوبدبخت دکل. اوسه‌ویلیور، اوسه‌ویلدیکنی بیلیور. بن آه بن!

چاغان کول

بنی عفو ایدیکز أگه‌م سزی تاسالاندیردم .

اولون أگه

خیر بنی قورتاردك . بکا أولمك ایچون جسارت ویردك .

چاغان کول

او نه سوز ! أگه‌م . تا کری اسیر که‌سون ! اوغوریکزه یوزطورغان، بیك صای نور فدا اولسون. قارده‌شم صای نوری ایستدیسه اوکا عاشق دکل آ... اوبایراغنی ، اولوسنی ، أگه‌سنی هر شیدن، حتی کندندن بیله زیاده سوه‌ن بر ییکیتدر. سزك اونی سودیککزی بیلسه‌ایدی .

اولون أگه

بیلسه ایدی ؟

چاغان کول

امینم سزی صای نوردن چوق سوردی . بو اونك ایچون نه بیوك موط !

چاغان کول

نه سویلیورسکز ؟

اولون اکه

ایشته بو کونه‌قدر هیچ کیمسه‌یه بللی ایتمکسزین صاقلادیغم بو دردیمی آرتق سکا سویلیورم . یوره کمده اودردی صاقلا- یه‌جق قوت قالمدی . أوت طورغانی سوییورم . هم اوچ آیدن بری دکل، اوچ سنه‌دنبری سوییورم . بیلیرسک که قوجه‌م یسوقای أولدیکی وقت هرکس بزی براقدی. درت چوره‌مزی صاران دشمنلره قارشو طورغان قیزارمش بر دمیر پارچه‌سی کبی قغیلجملر صاچدی، طوغنی قورتاردی. اونی أولابراوغل صکره بر قارده‌ش دها صکره‌ده بیلمم بیلمم نه کبی ، قوجه‌م کبی سودم . صکره‌لری بو سومکدن ایچمه قورقو کلدی . اونی اونوتمق، اوندن اوزاقلاشمق، اونی کورمه‌مک ایستدم. او هر کون فداکارلغی ، تیموچینی بر قاچ کره‌لر اولومدن قورتارمسیله بنی، عشقمی بسبتون آله‌ولدی. یاشمز آراسنده‌کی فرقی، تیموچینک طوغجیسنه بابا دییه‌جکنی دوشونه‌رک کندیمی بو نهایتسز اوچورومدن قورتارمق ایستدم . هیهات بزدن آییریلان بیکلرجه آوول خلقنی بر بویروقله طوپلایان أگه‌نک آرتق کوکلنه سوزی کچمیوردی .

ایشته دردم . ایشته سنک اکلایه‌مدیغک کوز یاشلرم .

صحنه — ۱۱

چاغان گول، أگه

چاغان گول

نه اولدیکز؟ أگه‌م نیچون بوقدر صیقیلیورسکز؟ جانکزم هیچ آجیمیورمیسکز؟ باقکز کوندن کونه أرییورسکز! یوزکزده رنك قالمدی. سز بزم اك بیوکمزسکز. ایستر اولنیر ایستر أولمزسکز هپسی سزك ألکزده.

اولون أگه

خیر...... چاغان گول هله آرتق هیچ بر شی بنم ألمده دکل. بن محو اولدم.

چاغان گول

آکلایه‌میورم... نه‌دن؟

اولون أگه

آکلایه‌مزسك چاغان گول آکلایه‌مزسك! چونکه بیلمیورسك. بیلمیورسك که أگه‌نکده صای نور کبی بر کوکلی، صای نور کبی بر سودیکی وار. بنده، بنده چاغان گول سنك قارده‌شکی سوییورم.

اولون أكه

(تأثرله)

خير ! صاى نور دها اون سـكـز ياشنده نصل أولنير .

خير ، خير ...

(صاى نور وچاغان كول شاشيريرلر. كمشـين ديكر، او اثناده أكه‌يه بر فنالق كله‌رك بر طرفه طايانير)

چاغان كول

نه اوليورسكز ؟

اولون أكه

هـ . . . يـ . . . چ . شى ... بر آز باشم دوندى‌ده !

(كنديني طوپلايه‌رق)

بونلره سويله‌ده بزى يالكز براقسونلر .

چاغان كول

(صاى نوره ياقلاشه‌رق كيزليجه)

كمشيني آلده كوتور .

(صاى نور مأيوس بر حالده كمشينله برابر چيقارلر)

چاغان كول

أوت . ايشته بو كونده سزدن ايسته‌مك اوزره بنى سزه يوللادى . ظن ايدرمكه صاى نوره قارده‌شمدن ايى قوجه بوله‌مزسكز .

اولون أكه

صاى نوره‌مى ؟

چاغان كول

هم ايكيسيده بربرلرينى اوقدر سويبورلركه! هله صاى نور اوچ آيدر بكا دردينى آكلاته آكلاته بنده‌ده يكيدن جاموقاينى سومك طويغولرى اوياندى .

اولون أكه

اوچ آيدرمى ؛ بكا نيچون بر شى سويلمدكيا ؟

چاغان كول

او زمان قارده‌شم دها أولنمكه بر قرار ويره‌مامشدى . آرتق دمير بايرامنده اونلركده‌دو كونلرينى ياپارز دكلمى؟ قوطلو أكم .

(صاى نوره) هايدى‌باقايم صاى‌نور سن‌ده أكه‌نك ألنى اوپ .

(صاى نور اوتانه‌رق كلوب أكه‌نك النى اوپمك ايستر ، أكه متهيج بر حالده رد ايدر)

دکل ایدی . بنی چوچایه قارشی قورویان منیلینغله أولنمه‌مه راضی اولمیان یالکز او ایدی . شیمدی کوربیورم اوده دکیشمش .

چاغان کول

(صای نوره باقه‌رق)

أوت ، دکیشدی چونکه ....

(صای نور اوتانیر)

اولون أکه

(مراقله)

چونکه نه وار ؟

چاغان کول

سوییور .

اولون أکه

سوییورمی ؟ کیمی ؟

چاغان کول

صای نوری !

(صای نور کیری‌یه طوغری چکیلور)

اولون أکه

صای نوریمی ؟.... طورغانمی ؟

قابل دکل . بن اولمیه‌جك اولورسه‌م آوولك طاغیله‌جغنی سویلیورلر .

چاغان کول

سزده اینانیورسکز .

اولون أکه

دوشونیورم . سوزلرینی براز طوغری بولیورم. تیموچین دها اون التی یاشنده بر طوی . اودجیکین بش یاشنده بر چوجق . اردو ، اوجاق بونلره بل باغلایه‌میور. اطرافمز هپ دشمن . درت چوره‌مزده کیلر بایراغمزك اورته‌دن قالقمسنی درت کوزله بکلیور . فقط آه بیلمم أولمك . . . . . أچیکه ایله . . . . . . اوقورقونج اختیارله أولمك . . . . بکا پك کوج کلیور .

چاغان کول

قارده‌شم طورغان صاغ ایکن قورقماییکز اوبایراغه دشمن ألی سوروله‌مز .

(طورغانك اسمنی ایشیدنجه صای نور یاقلاشیر)

اولون أکه

اوت قارده‌شك اولمسه ایدی شیمدی‌یه قدر تیموچین صاغ

اولون أكه

بوشنه‌می ؟

چاغان كول

اوت بوشنه هم يك بوشنه .

اولون أكه

أويله ايسه خبرك يوق .

چاغان كول

نه‌دن ؟

اولون اكه

هرشی بیتدی . منیلینغ كلیور .

(صای نورله كمشین بر طرفه چكيليرلر).

چاغان كول

آوولمزك الك بیوكی سزسکز. سزك ایستمدیککز برشیئی سزه زورله كيم یاپدیره‌بیلور ؟

اولون أكه

اوغلمك ، چوچايك ، بای صونغارك اصرارلرينه طايانمق

صحنه ــ ١٠

چاغان گول ، صای نور ، اولون أگه

صای نور

ایشته أگه‌ده کلیور .

(أکه اوکده. آرقه‌سنده کمشین ، قولنده أکه‌نك کورکی اولدیغی حالده کلیرلر)

اولون أکه

(آغیر آغیر ایلرولیه‌رك)

بنی آرتق اونوتدك چاغان گول . صباحدن بری هیچ کورونمدك ؟

چاغان گول

برآز کلیم طوقودم . شیمدیده یورده دوزنلك ویرد کدن صوکره همه‌ن سزه کله‌جکدم .

اولون أکه

آه بو کونلرده سکا نه‌قدراختیاجم وار بیلسه‌ك چاغان گول.

چاغان گول

کندیکزی بوشنه اوزیورسکز أگه‌م .

آرتق بنده بو چارپینتیدن قورتوله‌یم . شیمدی سویلیه‌جکسك دکلمی ؟

(جاموقایی کوره‌رك)

صوچمی باغشلا آغاجغم . سزی کوردمدم .

جاموقا

صاریل قیزم صاریل . ایسترسه‌ك بركره دها صاریل . اركك دكلسك كه قیصقانه‌یم .

(صای نوره یاقلاشه‌رق)

او سویلنه‌جك شی نه ایمش باقه‌یم . كوچوك حاشاری ؟

چاغان كول

جانم سنده بیلمیور كبی چوجغی نه اوزییورسك؟ هایدی چابوق. سن چكیل بورادن كیتده أكه ایله یالكز قاله‌لم.

جاموقا

(كوله‌رك)

هایدی باقه‌لم ایشكزی تا كری راست كتیرسون !

(جاموقا چیقار)

جاموقا

اولون أگه سنی سور . سنك سوزیگی دیکلر . قاندیرملی بو أولیمه‌دن واز کچیرملیسك .

چاغان گول

بنم طویدیغم ؛ بوکا تیموچین راضی دکلمش .
اوت تیموچین ایسته‌مه‌مش . حتی بر قاچ آی کوکچو ایله دارغین‌بیله دورمشلر. فقط اوچوچای آه اوچوچایی کورییور-میسك ؟ تیموچینك بر قاچ دفعه نایمان باصقیننه اوغرامسنی ، بر ایکی دفعه آتدن دوشمه‌سنی هپ کوکچو ایله طارغینلغك اوغورسزلقلرینه یورمش . اونیده أگه‌بیده قاندیرمشلر .

(صای نور تلاشله کلور)

صحنه — ۹

جاموقا ، چاغان گول ، صای نور

صای نور

(چاغان کولك بوینته صاریله‌رق)

آه چاغان گولجکم ! بنم سوکیلی چاغان گولجکم! ایشته شیمدی أگه سنك چادیره کلیور . سویلیه‌جکسك دکلمی ؟

چاغان گول

كايورسه

جاموقا

كليورسه‌سى وارمى ؟ دوكون اوله‌جق .

چاغان گول

اولورسه اولور نه ياپالم ؟

جاماقو

اولورسه نه اولور بيليورميسك چاغان گول ؟ كوكچونك نفوذى ، قوتى ؛ تيموچينك جسارتى ، شدتى برلشيرسه آرتق جوبراتلرك ، كرايتلرك اورته‌ده آدى بيله قالمـاز . طوغرا- اول اختيـاردر . اوندن صوكره بلكه خانلغى بن آليردم . تيموچين بيورسـه بتون ديلـكلرمز بيته‌جكدر . تيموچين دها بو ياشـده اورتالغه بر آفت اولدى . آووجلرى قانلى دوغان برچوجق دنيايه خاقان اولورسه بيليرميسك نه‌اولور ؟ دره‌لرده صو يرينه قان ، دامارلرده قان يرينه كين آقار چاغان گول !

چاغان گول

چاره‌سى ؟

جاموقا

کوچك صندوغك کوزنده جانم .....

(جاموقا یورده دوغرو کیدرکن)

بای صونغار

(قارا تایه)

بزده بوراده اوطوردق قالدق. کلده سکاتیموچینك آتلرینی کوسترەیم .

(ایکیسی ده چیقارلر)

صحنه ۸

جاموقا ، چاغان کول

جاموقا

قوزوم ! بنی بو کون راحت براق ! بوتون جنلرم باشمده !

چاغان کول

(بر کوچك طوربەنك ایچنده بر شیلر آرایەرق)

ینه نه اولدك ؟

جاموقا

منینیغ کلیور.

بیوك اوله‌جق . اکه‌نك کوچوك اوغلی اودجیکینکده آته
تایلك بینمه آلایی اوکون یاپیله‌جق .

قارا تای

نه‌موطلو ، نه موطلو !

بای صونغار

اوت . نه موطلو ! أگه‌مز کوکچونك باباسیله أولنجه
بتون‌اونی صایان‌آوولر بزمله‌برلشه‌جك، بزه اویماق اوله‌جق،
آلتانخانه منتمز قالمیه‌جق . بایراغمز درت چوره‌یه صالاجق .
تیموچینده‌خان، بلکه خاقان‌اوله‌جق‌اوکنده دنیا دیزچوکه‌جك.

جاموقا

کیم بیلیر . قاچ بیکیمز بو اوغورده اوله‌جك.

بای صونغار

اوله‌جك‌یا ! انسان نه ایچون طوغار ؟

(چاغان کول چادیرك قپوسندن بر طوربه‌ایله کورونور)

صحنه ۷

بای صونغار ، جاموقا ، قاراتای ، چاغان کول

چاغان کول

جاموقا. جاموقا! ایپلکی نره‌یه قویدك؟ دمیندنبری آرییورم.
باشم دوندی بوله‌مدم .

قاراتای

بو طوغریمی ؟ دون بنده بویله بر سوز ایشیتدم اما اینانه‌مامشدم .

بای صونغار

اینانمیه‌جق نه وار ؟

جاموقا

اینانیلمزآ ! بری کوك آدمی ، اوبری یر قادینی !

بای صونغار

یاسوقای کبی تاکری‌ایشیقندن طوغمش‌اولان بورجیکه‌نلره منسوب بر باغادورك قاریسی البته کوچونك باباسندن اشاغی دکلدر .

قاراتای

دیمك ؟ . . .

بای صونغار

دوکونلری دمیر بایرامنده اوله‌جق . برقاچ هفته صوکره بوغدو اولاده چاغان طولغوی تپه‌سنه کیدیله‌جك . اوراده کوچونك مغاره‌سی یاننده طوپلانیله‌جق . هم بو بایرام یك

صحنه ـ ٦

جاموقا ، بای صونغار ، قاراتای

قاراتای

دیمك منیلیننی یارین كوره‌جكسز . آه نه موطلو ! اون آلتی ییلی صوكره . كیم بیلیر نه قدر قوجامشدر .

بای صونغار

قوجامشمی ؟ بندن داها تازه . هم اوقدر تازه‌كه ......

جاموقا

(استهزا ایله)

یاقینده أولنیور .

بای صونغار

اولنه بیلیرآ ! نه لازمكلیر ! قرق سكسز یاشنده بر تورك قوجامشمی صاییلور ؟ اولون أگه‌ده تازه دكل آ !

قاراتای

اولون أگه ایله‌می ؟

بای صونغار

اوت .

چوچای

(قالفه‌رق)

یاننده کیم وار ؟

بوغورجی

طورغان بای‌له بر قاچ عسکر .

چوچای

منیلینغ أچیکه‌دن بر خبر یوقمی ؟

بوغورجی

دولون دابابی کچمشلر . اوکدن بر آتلی چیقارمشلر ، شیمدی تیموچینه خبر کتیردی . یارین بوراده ایمشلر .

قاراتای

(چوچایه حیرتله)

منیلینغ بورایه‌می کلیور ؟

چوچای

اوت ، تاگری‌یه اصمارلادق چوجقلر . سز بوراده قالك بزده تیموچینله شیمدی کلیرز .

(بوغورجی ایله برابر چیقارلر)

چوچای

تاسا ایتمه بزینه باریشیرز . (جاموقایه)
اویله دکلمی جاموقا بزینه باریشیرز دییورم .
بز اونکله دها نه غاوغالره کیده‌جکز ! طور بقالم دها تیموچینی خاقان کورونجه‌یه قدر نه قلنجلر صاللایه‌جغز ! دکلمی جاموقا ؟

جاموقا

(اوزاقلره دوغرو باقه‌رق)

یاسا اول بوغورجی کلیور .

صحنه ٥

جاموقا ـ بای صونغار ـ چوچای ـ قارا تای ـ صکره بوغورجی

بوغورجی

(صولویه صولویه کیروب النی کوکسنه قویه‌رق باش اکمك صورتیله سلام ویردکدنصوکره)

آقام چوچای . تیموچین باشبوغ آودن دوندی . صو باشنده شیمدی سزی بکلیور .

چوچای

بن جاموقایه قلنجسز دینك تورکلرله چکینه‌میه‌جکنی بردرلو آکلاده‌میورم .

جاموقا

بنده سزه دنیاده راحتی طاتدیره‌میه‌جغم والسلام! تاکری سزی کوکچوکزدن آییرمسون !

بای صونغار

سنیده سوکیلی بوداکمدن.

جاموقا

(صوصقانه حدتله)

تدبل بنه اوراده اوطوردك قالدك. آقشام اولیور. حیوانلری کوستکله‌دکمی ؟ سوریلر طوپلاندیمی ؟

صوصقان

شیمدی آقام شیمدی ! (چیقار)

بای صونغار

(چوچایه)

جاموقایی قیزدیردك . حرصنی صوصقاندن آلیور .

جاموقا

ذاتاً ایشیمز کوجز هر کسك کونشنی قاپامق

بای صونغار

طوغریسی جاموقا کبی جویراتلرك بر آق کمیکندن بویله سوزلر ایشیتدیکمه اوزولیورم . جاموقا اولدن بویله دکلدی . بودا دیننه کیردی کیره‌لی ده کیشدی . یکیتلکنی غائب ایتدی. قیلیجی غوغایی سومز اولدی . دشمنه کینی قالمادی . ییسون، ایچسون ، اویوسون ، کولده بالق طوتسون، طاغده یمش طوپلاسون !

چوچای

کرایت اویغورلری کبی !

جاموقا

اونلری بکنمیورمیسك؟ کاشکه اونلرك یاریسی قدر راحتمز اولسه !

بای صونغار

اویله بر یناغکه اورانه اوبر یاناغکی اوزاتمقله قازانیلان راحتدن توبرکلری تا گزی اسیر کسون .

بای صونغار

آله‌جنی اوغوره دکمزمی !

قارا تای

دکمسه بو یورغونلغه قاتلانیرمی ایدم ؟

چوچای

(جاموقایه)

کوریبورسك‌یا جاموقا ! بزم کوكجونك اوکی نه ایراق ایللره وارمش .

بای صونغار

یارینده اورالره آتلرمز واره‌جق .

جاموقا

اونلر صالانغانك صویندن بك خشنوددرلر. صود کیشدیرمك ایستمزلر .

چوچای

تاکری بزی بوز قیرلره بکجیلك ایتمك ایچونمی یاراتدی؟ البتده بایراغمزی درت چوره‌یه صالاجغز ، هرکسی اونك کولکه‌سی آلتنه آلاجغز .

قارا تای

طاشکندده، کاشغرده بیله اونی بیلمیان، اسمنی ایشیتمیان یوقدر . کوکجونك الك صغوق هوالرده باشی آچیق یالین آیاق تك کوملکله قارلر، قایالر، کوللر، ایرماقلر اوستنده کزدیکنی، بوغدو اولادن آق آتنه بینوب طاغه چیقه‌رق تا کری ایله کوروشدیکنی بکا کچن ییل ایصیغ کولده براویغور سویلمشدی .

(جاموقا دونر کلیر)

چوچای

(قارا تایه)

سن بوراده ایکن کوکجو داها پك کوچك ایدی .

قارا تای

آلتی‌یدی یاشلرنده برچوجق . خاطرکده‌میدر دها اوزمان قاراکلقده اللرندن آتش چیقدیغنی باباسی أچیکه آکلاتیردی .

بای صونغلر

شیمدی بوتون دنیـا اونك اوغورینی آلمق ایچون الك ایراقلردن کلیور .

جاموقا

قارا تای بابا کبی .

قارا تای

قاچ اوغل براقدی ؟

چوچای

بش . اك بویوكی تیموچین اون اوچ یاشنده . اك كوچوكی اودجكین‌ده بش یاشنده ایدی . آوول بویله بر كنج باشبوغك بویوروغی آلتنده یاشامقدن قورقدی ، طاغیلدی . تیموچینله براوچیوز یورد قالدق . صاغ اولسون اولون أگه . قوجه‌سنك آتنه بیندی . كوك بایراغی ألنه آلدی . كیدن آووللرك آرقه‌سندن یتیشدی . اونلره یسوقایك قاوغالرینی ، دستانلرینی سویلدی ؛ یالواردی ، باغیردی ، چاغیردی ، امر ایتدی . چوغی پشیمان اولدیلر . آغلادیلر وسنجاغك آرقه‌سنه دوشه‌رك اوبه‌یه كلدیلر . او وقتدنبری اولوسمز كیتدكجه بویویور . تیموچین‌ده آرتق یكیتلكنی كوستریور .

بای صونغار

هم كوكجو اوكا اویله بر اوغور ویردیكه یاووزلقده باباسی یوسقاییده كچه‌جك .

قارا تای

سزلره نه موطلوكه كوكجو كبی برتب تاكریكز وار .

بای صانغار

اونی سزك اورالرده‌ده بیلیرلرمی ؟

چوچای

اولمدی اولدیردیلر .

قاراتای

اولدیردیلرمی ؟ هانکی صاواشده ؟

بای صونغار

زواللی یاسـوقای . قلیـج آلتنده اوله‌جك بر باغادور قاری کبی یوردنده اولدی .

چوچای

اونی زهرله‌دیلر .

قاراتای

یا ! . .

چوچای

سن دیمك اولانلری طویمدك ؟

قاراتای

خیر !

بای صونغار

زواللی یسوقای !

چوچای

نه سویلیورسڭ قاراتای سن بورادن کیده‌لی اون آلتی ییل اولدی ها ! کونلر نه چابق کچیور !

قاراتای

أوت اون آلتی ییل . زواللی یاسوقای باغه‌دور دها صاغ ایدی . تام اولون چایده تیموچینڭ طوغدیغی ییل .

بای صونغار

هی کیدی کونلر هی! اونه زنکینلك ایدی. شیمدی هرشی دکیشدی .

قاراتای

أوت دکیشمش . ظانیدیغم ییکیتلرك چوغی قاوغاده قیریلمش ، چوغی ضاووشمش .

چوچای

هله یاسوقای باغادورڭ أولومندن صوکره بتون اویماقلر بزی ترك ایتدی. کیمی کرایتلره، کیمی طایجیغودلره، کیمی‌ده مه‌رکه‌دلره صیغیندیلر .

قاراتای

زواللی یاسوقای پك کنج اولدی .

قاراتای

کوجوبی کورمکه دکزمی ؟ اوندناوغور آلمه‌دن أولیدم طوغریسی کوزلرم آچیق کیدردم .

بای صونغار

یولده چوق صیقنتی کچیردیکزمی ؟

قاراتای

صورمایك . تسیم کول جوارنده بر اورمان یانیوردی . یوللزی شاشیردق . اوچ کون صوسز قالدق . تا کری‌یه شکر کرایت یوردلرینه راست کالد کده بزه بولاقلرك یرلرینی کوستردیلر .

چوچای

نه‌یه اولیاسوتایدن طوغری کلمدیکز ؟

قاراتای

او یولدن کلن یول آرقداشی بولامادم . یاش قرق بش . اون آلتی ییل اول بوراده ایکن بو قورغانلری کورمدکده بش بالخده بکا « سن ناصل ایلکی بیلمز آرلاتسك؟ » دیرلر اوتاندیررلردی .

(جاموقا آتشك باشنه کیدر تجره‌یه باقار)

قاراتای

آه بوایللر؛ هرزمان کوزمده توتر. بزم طرفك چاموردن أولری ایچنده انسان کندینی مزارده صانیور. جانم کوچبه‌لك. صانکه چادیرلر برر قناد کبی انسانی ایسته‌دیکی یره اوچورور.

جاموقا

آکلاشیلان بزم قاراتای بابا اویغور شهرلرنده اوطوره‌لی خیلی ییل اولمشده بویله طاغدن طاغه اوچمانك آجیلرینی اونوتمش .

قاراتای

اون آلتی ییل اوغل ، فقط نه اولورسه اولسون قانمده کوچبه‌لك وار بر درلو اویغورلاشه‌مدم .

بای صونغار

بش بالخدن چیقه‌لی نه‌قدر اولدی ؟

قاراتای

ایکی آیی کچیور .

چوچای

اوزون یولجیلق !

باى صونغار

ایچ باقالم بابا قاراتاى. اوبه‌ده صوصقان كبى قومیس یاپان یوقدر .

قاراتاى

(چامچاغى آلوب چوچایه اوزاده‌رق)

اویله ایسه سن بویور .

چوچاى

اوكجه سن بویور .

(قاراتاى براز ایچر . باى صونغاره ویریر اوده ایچر چوچایه ویرر، چوچاى ایچركن)

قاراتاى

بزم بش یاشده‌ده قومیس یاپارلر اما بویله‌سنی كرچكدن دها ایچمه‌دم .

باى صونغار

اونلر اویغور قومیسى . بزم قیصراقلرك سودى كبى بیك طاغك بیك اوتندن چیقماز . طارانجى حیوانلرى طاریم دو كونتیلریله یاشارلر .

بویوك یارین — برنجی پرده

چوچای

بزم بابا قاراتای دمیر بایرامنه یتیشه‌یم دیه صوك كونلرده چوق یورولمش .

(او اثناده جاموقاده اوطورر . بای صونغار آیاقده قایایه طایانیر)

جاموقا

اویله ایسه بر قومیس . (صوصقانه)

صوصقان، بزم قونوغه بر آیاق قومیس .

(صوصقان یرندن فیرلار یورده كیدر)

قاراتای

صاغ اولك آقا شیمدی ایچدم .

چوچای

(قاراتایه)

آماده ایتدك ها . ایكی آیلق یورغوناق بر آیاغ قومیسله صاووشماز آی اوغل .

(صوصقان چادیردن قومیس كتیریر) (قاراتای صوصقانه الیله اشارت ایده‌رك رد ایدر)

جاموقا

یوو . . . . و . هم قومیس چویرمك تورك یولجیسنه هیچ یاقیشماز .

بای صونغار

کون آیدین آقالر .

چوچای

(بای صونغاره قاراتایی کوسترەرك)

سزه یکی قونوغمز قامجی قاراتای بابایی کتیردم . سزك آوولدن بر آرلات . تابش بالخدن کلیور .

جاموقا

اما اوزون یولجیلق !

بای صونغار

(قایانك اوستنده یر کوسترەرك)

بیور باقالم قامجی بابا سزده شویله !

جاموقا

(او وقته قدر الندە چوال طالمش قالمش اولان صوصقانه)

آلیق نه طوردك قالدك ؟ ایشکه باقسەك آ !

(صوصقان همان کیدەرك تجرەنك التندەکی آتشلری دوزەلدیر . قاراتای یورغون یورغون اوطورر. چوچای دەقایانك کنارینه اوطورور .)

آقا چوچای ! بویورك ایشـته آقام جاموقا بای صونغارله بورادەلر .

(بای‌صونغار قلنجی قیننه صوقار. جاموقا ایله بای صونغار اوطرفه طوغری باقارلرکن)

چاغان کول

(یوردك قپوسندن صای‌نوره)

صای نور ! هایدی سنده کیت . بلکه أگه سنی آرار . بو کونلرده اونی قیزدیرمیەسك. بنده ایشیمی بتیروب کلەجکم.

(چاغان کول چادیره کیرر ، صای نور چادرك آرقەسندن صوله کیدر)

صحنه — ٤

بای صونغار ، جاموقا ، صوصقان ، چوچای ، قاراتای

جاموقا

بویورسونلر آقا چوچای .

چوچای

کون آیدین آقالر .

جاموقا

کون آیدین بابا چوچای .

جاموقا

ذاتاً بویله دییه راحتمزی قاچیردقیا . همان تا کری صوکنی اوغورلی ایلسون . هانی او ارگنه قون یاشایشی ! شیمدی هر هانکی بریورده أنی صوقسه‌ك ایچنده کیله بچاقدن بشقه برشی بوله‌مزسك. بویله کیدرسه بویرلرده یشیل قارغه‌لرله قاپلومبغه‌لردن بشقه بر شی قالمایه‌جق .

(صوله طوغری کیدر)

بای صونغار

(یرندن قالقار ؛ قلنجك کسکینلکنه طوغری نشان آلوب باقه‌رق)

هاه شویله . . . (قلنجی اوپه‌رك)

سن جاموقانك سوزینه باقمه سوکیلی قلنجم . بن سکا دها قاچ نایمان قانی ایچیره‌جکم .

(او اثناده صوصقان کیرر)

صحنه — ۳

صای نور ، بای صونغار ، جاموقا ، صوصقان

صوصقان

(ألنده برچووال تزه‌کله تلاشلی تلاشلی جاموقایی آرایه‌رق)

آقام چوچای سزی آرایور . یاننده بر قونوق وار ، قامچی‌یه بکنزییور . بورایه کلیورلر . (یان طرفه سسله‌نه‌رك)

جاموقا

دشمنلرده بزه دشمنلرمز دییور . تاکری کوزومزك آلابیلدیکنه یایلاقلر ، چایرلر ، چایلر ، اورمانلر ویرمش ینه دنیایه صیغه‌میورز .

(اوراده‌کی بر تپانك کنارینه ایلیشه‌رك)

البته راحت براقمزلریا . بز اونلری راحت براقیورمی‌یز . برکره قلنجلرمزی قینلرینه صوقالم . باق کیمسه راحتمزی بوزارمی ؟

بای صونغار

(قنجنك کسکینلکنی آووجنده دنه‌یه‌رك)

یاکلش جاموقا یاکلش . دیرلك ، قوطلق قلنجی کسکین اولانکدر . اکر قلنج اولمه‌یدی دنیا میسکینلرله طولاردی . باق کولده بیله بالقلرك بیوکی کوچوکلرنی یوتیور .

جاموقا

اونلر بالق .

بای صونغار

بزده آدام . اونلر بربرلرینی کسه‌دن یوتیور . بزده بربرلرمزی یوتمه‌دن کسیورز . ایشته فرق اوقدر . نه چاره دنیایی تاکری یکیت دنه‌مك ایچون یاراتمش . کوچوك تاکریلر بیله بربریله چارپشمیورمی ؟

بیله باقالم قوجه بای صونغار ... بیله .

بای صونغار

(باشنی چویره‌رك معنیدار باقیشله)

سن‌ده‌اویو، قوجه‌جاموقا اویو، بر کون ناصقینه‌اوغرادیغمز وقت سنك کوز قاپاقلرینی‌ده دشمن قلنجی آچه‌جق .

جاموقا

نه یاپالم بر پارچه‌ده اوبر دنیـایی کورورز . سزك کبی قلنجی کسکینلر آراسنده پاشـایانلرك دشمن قلنجی یه‌ده بختی آچیقدر .

بای صونغار

او قلنجی کسکینلره دعا ایت. اونلر اولمسه سن‌ده بوراده شیمدی زور اویوردك .

جاموقا

خیر او قلنجلر او قدر کسکین اولمسه بلکه دها راحت ایدردك .

بای صونغار

یا دشمنلرمز ؟

چاغان کول

(صوصقانه)

هایدی برآزده تزده‌ك کتیر، باق قازغانك آلتی اودسز قالمش.

صوصقان

(النده‌کی تخته قووا ایله دونر کیدرکن)

شیمدی خانمجغم شیمدی.

جاموقا

بدلا ینه بو کونلرده آلیقلغك اوستکده . قومیسی نره‌یه کوتورویورسك ؟

صوصقان

باغشلاییك آقام شاشیردم .

(دونرکن قاغینك قولنه چارپماق ایچون قوللایه‌رق کندی کندینه)

کونده اوچ دفعه باشنه قازیق چارپان آدم شاشقین اولمزده نه اولور ؟

(قومیسی یوردك یانته براقیر، چاغان کول قومیسی آله‌رق یورده کیرر)

جاموقا

(ضوصقانه)

هایدی داها طورییورسك .

(صوصقان چیقار) (جاموقا بر ایکی آدیم آتار، کوزلرینی اووشدیروب اسنه‌یه‌رك بای صونغاره یاقلاشیر؛ اوکا خطاباً)

چاغان کول

(یرندن قالقه‌رق)

صوصقان ینه نه باغیرییورسك ؟ آقاك چادیرده اویویور .

صوصقان

نه اوله‌جق ، اویغورلرك ارمغانی . ایی بر شی اولسه ویرمزلریا . اشیا یوکلرسك ، ده‌وریلور ؛ حیوان قوشارسك ، اورکر . کچن آقشام ینه کوزمی چیقاریورردم . ایکیسنی کلیرکن صو آلدی کوتوردی . بو سفرده تا کریدن دیلرم ، قیشلاغه اینرکن بونی‌ده چای آلسون کوتورسون‌ده بو قازیقلی بلادن قورتیلالم . هم جانم آتلرمز ، دوه‌لرمز ، قاطرلرمز وارکن بویله یرلردن آیاغنی کسمیه‌ن کوتوروم قاغنیلره نه‌لزوم وار . بونلر اویغورلغك ایلك باصاماقلری . قورقارم که بزم آوولده یاواش‌یاواش‌اویغورلاشمسون. همان‌تا کری‌صاقلاسون.

جاموقا

(چادیرك قاپوسندن کورونور)

کوه‌زه، ینه صاغصاغان کبی نه باغیروب دورییورسك.

صوصقان

(تلاشله)

آقام... شی‌قومیس کتیردم‌ده، هم‌تازه، پك‌تازه؛ بوسفرده اوقدر کوزل اولمش که . . . .

صای نور

بیلمم . قورقیورم یوره‌کم چارپیور .

چاغان کول

اوقورقو دکل قیزم سوینج چارپیتیسیدر . بنده أولنه‌جکم وقت اویله اولدمدی .

صای نور

آه بنم بر دانه‌جك چاغان گولم. آرتق بنم آنام، قرده‌شم، هپ سن اوله‌جقسك ... سندن چوق کیمسه‌یی سومیه‌جکم .

چاغان کول

یا طورغانی ؟

صای نور

(صیقیله‌رق)

اوده‌سنك قارده‌شك دکلمی ؟

(اواثناده برتخته قووا قوموس ایله صوصقان صاغدن کیرر)

صحنه — ٢

چاغان گول ، صای نور ، بای صونغار ، صوصقان ، جاموقا

صوصقان

(باشنی قاغنینك قولنه چارپاراق)

یره باطه‌سی قاغنی بزم نه‌مزه لازم ؟

صای نور

خیر .... اما حالمدن بر شی آکلامش اولملی .

چاغان کول

آکلاسه‌ده زیانی یوق. آرتق بو کون هرشیئی او کره‌نه‌جك.

صای نور

(سوینجله)

دیمك ؟ بو کون ؟

چاغان کول

اوت بو کون . دو کونککزی دمیر بایرامنده یاپمق اوزره بو کون ، حتی شیمدی ، بر آز صوکره سنی أکه‌دن قارده‌شم طورغانه ایستیه‌جکم .

صای نور

آه چاغان کول! صحیح می سویلیورسك ؟ فقط قورقیورم .

چاغان کول

سوینه‌جك یرده .

صای نور

یا ویرمزسه ؟

چاغان کول

أکه سنی سور . سکا طورغاندن ایی قوجه‌می بوله‌جق ؟

صای نور

أوت بکاده اویله کلیور ! کیجه‌لری کورسه‌ك . بردنبره یاتاغندن قالقار . چادیرك قاپوسنی آچار. قیرلره طوغری باقار، باقار ؛ صکره آغلایه آغلایه یاتاغنه کیرر . حتی بر کیجه اویقوسنده صاییقلارکن قارده‌شك طورغانك اسمنی چاغیره‌رق: بنی قورتار ، طوغجی بنی قورتار ، دیه باغیردیغنی ایشتمش واویانمشدم. طورغانك بنی کورمك ایچون چادره قدر کیردیکنی صانمش واویله قورقمشدم که بر آرالق کندیمی طوپلایه‌مدم وبایغینلقلر کچیردم. صکره اویاندی آغلامغه باشلادی. (محزون)
طورغانك دوشونجه‌سیله اوآقشام بن‌ده چوق آغلادم .

چاغان کول

امان أ. که‌یه بر شی آچمادك‌یا ؟

صای نور

خاي ... ر ناصیل آچارم. سز بکا تنبیه ایتمدیکزمی ؟ حتی أکه بر قاچ دفعه‌لر بکا صوردی ؛ کیمسه‌یی سویمیورمیسك سن بنم قیزمسك بندن صاقلامه دیه بنی سویلتمك بیله ایستدی .

چاغان کول

آغزکدن بر شی قاچیرمدك‌یا ؟

صحنه — ۱

چاغان گول ، صای نور ، بای صونغار

صای نور

زواللی أگه، صباحلره قدر اویومیور. أچیکه ایله أولیلاك سوزی چیقدی چیقالی اوقدر دکیشدی که؛ کیمسه ایله قونوشمایان او سرت قادین شیمدی یوردده بتون کیجه، بر چوجق کبی سویلشمك ایستیور. اویقوم کلسون دییه بکا ماصاللر بیله سویلیور. اویقو باصوبده دالار کبی اولسهم. ایچین ایچین آغلامه‌لرندن اویانیورم.

چاغان کول

طوغریسی شاشیله‌جق شی. أگه آوولمزك الك بیوکی. ایسته‌مزسه أولمز اونی کیم زورلایه‌بیلیر؟

صای نور

(یواشجه)

چوچای‌له (بای صونغاری کوستره‌رك) بای صونغار!

چاغان کول

اینانیورمیسك؟ آه قیزم آه. تا کری انسانی أچیکه کبی بویوجیلرك ألنه دوشورمسون. اوکا بویو یاپدیلر بویو!

بویوك یارین

١

برنجی پرده

(بایقال کولنه آقان صالانغاصویی باشلرنده « بوغدواولا » مقدس طاغ أتکلرنده بورجیکه نلرك یایلاغی)

صحنه نك کیروسنه طوغری صاغ طرفده برکوچبه یوردی. یاننده وارقه یه طوغری برقاچ یورد دها . ارقه طرفدن بوز قیرلر کورینور. صاغده کی یوردك اوکنده چاپراست ایکیشر قازیق اوستنه افقی برآغاچ وضع اولونمش، اوستنه ده برباقراچ آصیلمش، آلتنده آتش یانیور. چادیرك ارقه طرفنده اوقی یوقاری یه طوغری قالقمش بر قاغنی . یوردك قاپوسی اوکنده چاغان کول کلیم؛ طوقومقله مشغول . یاننده صای نور، آیاتده اوره که ایله ایپلك بوکویور. دیکر طرف ایلروسنده وصحنه نك اوکنه یقین بر قیا یاننده بای صونغار باغداش قورمش کوچك بر بیله کی طاشنی قلنجنه سوره رك بیله یور .

اشخاص

پیەسك ایلك تمثیلندە

اولون أکه ـ ٣٦ یاشندە تیموجینك والدەسی ـ قنار خانم
صای نور ـ ١٨ « اولون اکەنك خلایغی ـ ئەلیزا بینەمجیان خانم
چاغان کول ـ ٢٧ « جاموقانك زوجەسی، طورغانك قیزقرداشی ـ آژنیف خانم
کمشین ـ ١٧ « اولون أکەنك خلایغی ـ آدرییەن خانم
طورغان بای ـ ٢٥ « تیموجینك بایراقدارزی ـ نورالدین بك
بای صونغار ـ ٣٠ « آرلاتلرك بکی ـ صفوت بك
تیموچین ـ ١٦ « جنکیز خان ـ بینەمجیان افندی
کوکچو ـ ٢٢ « بوجه قامجی ـ حقی نجیب بك
جاموقا ـ ٣٥ « جوبرات آق کمیکلرندن ـ دولـکریان افندی
قاراتای ـ ٤٥ « قامجی (راهب) ـ شادی بك
جوچای ـ ٥٠ « تیمورجینك خواجەسی ـ فهیم افندی
مینلینغ أجیکه ـ ٤٨ « کوکچونك باباسی ـ
بوغورجی ـ ١٨ « تیموجینك یاساوولی ـ نوری بك
صوصقان ـ ٣٥ « جاموقانك آت اوشاغی ـ چوبانیان افندی
اوبه خلقی ، آت اوشاقلری ، عسکرلر ، قادینلر وسائرە

LIBRARY
UNIVERSITY
OF TORONTO
NOV
16
197

بويوك يارين

تاريخي فاجعه

٣ پرده

مؤلفی : جلال اسعد

وقعه ٥٦٥ سنۀ هجريه‌سنه دوغری بايقال جوارنده کچر

ايلك دفعه اوله‌رق اون سنه اول تمثيل ايدلمشدر

استانبول ـــ اقدام مطبعه‌سی
١٣٣٩